

OTSUS

23.05.2024 nr 7-3/2024-029

**Silikaat AS Järve võrgupiirkonnale hinnavalemi ja müüdava soojuste piirhinna
kooskõlastamise kohta**

1. SEADUSANDLIKUD ALUSED JA HALDUSMENETLUSE ALUSTAMINE

1.1. Seadusandlikud alused ja rakendatav metoodika

Kaugkütteseaduse (edaspidi KKütS) § 28 lg 1 alusel teostab riiklikku järelevalvet KKütS-i ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle Konkurentsiamet. KKütS § 29 alusel võib Konkurentsiamet KKütS-is sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse (edaspidi KorS) §-des 30, 31, 32, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid KorS-is sätestatud alustel ja korras. Haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 38 lg 1 alusel on haldusorganil (Konkurentsiametil) õigus nõuda haldusmenetluse käigus menetlusosalistelt ning muudelt isikutelt nende käsutuses olevate tõendite ja andmete esitamist, mille alusel haldusorgan teeb kindlaks asja lahendamiseks olulised asjaolud.

KKütS § 1 lg 2 alusel peavad soojuste tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojustevarustus.

KKütS § 8 lg 3 kohaselt tuleb soojuste piirhind kujundada selliselt, et oleks tagatud:

- 1) vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuste tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- 2) investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- 3) keskkonnanõuete täitmine;
- 4) kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- 5) põhjendatud tulukus.

KKütS § 9 lg 1 alusel peab Konkurentsiametiga müüdava soojuste piirhinna igale võrgupiirkonnale eraldi kooskõlastama soojuste ettevõtja, kes:

- 1) müüb soojust tarbijale,
- 2) müüb soojust võrguettevõtjale edasimüügiks tarbijale,
- 3) toodab soojust elektri ja soojuste koostootmise protsessis.

Eeltoodust nähtub, et piirhind peab põhinema põhjendatud tegevuskuludel ja tulukusel, mistõttu piirhinna kooskõlastamisel kontrollib Konkurentsiamet soojuste ettevõtja poolt rakendatavat hinnakujundust. Kontrolli teostamise õigus ei tähenda, et kontrollimine piirdub vaid veendumisega selles, kas ettevõtja teostatud arvutused on matemaatiliselt õiged. Tulenevalt

hinna kooskõlastamise regulatsiooni eesmärgist (KKütS § 1 lg 2) on Konkurentsiametil õigus hinnata ka seda, kas müüdava soojuse hinda arvestatud komponendid on teenuse osutamisel taotletud mahus vajalikud ja põhjendatud.

KKütS § 8 lg 3 määrab ära alused, mida tuleb arvesse võtta piirhinna kujundamisel, kuid ei määra, millisest arvestamise metoodikast tuleb Konkurentsiametil lähtuda soojuse piirhinna kooskõlastamisel. HMS § 5 lg 1 tulenevalt on Konkurentsiametil õigus määrata kaalutusõiguse alusel menetlustoimingu vorm. Eeltoodust lähtudes on Konkurentsiamet välja töötanud ja avaldanud oma veebilehel (<http://www.konkurentsiamet.ee>):

- 1) juhendi nimetusega „Hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise juhend soojusettevõtjatele“ (edaspidi Juhend), mis kirjeldab soojusettevõtjalt nõutavate andmete ja selgituste vajadust ning nende esitusviisi, et Konkurentsiametil oleks võimalik kooskõlastada soojuse piirhindu või läbi viia järelevalvet KKütS-s sätestatud juhtudel ja korras;
- 2) hinna- või järelevalvemenetluse läbiviimiseks vajalike andmete esitamise vormi *MS Exceli* tabeli kujul: „Tarbijatele ja/või võrguettevõtjatele müüdav soojus“ (edaspidi Küsimustik). Küsimustik on välja töötatud lähtuvalt konkurentsiseadusest (edaspidi KonkS), KKütS § 9 lg 1, 4, 6, 8 ja 9 ning peavad täidetult sisaldama andmeid, mille alusel on Konkurentsiametil võimalik läbi viia hinna- või järelevalvemenetlust, et kontrollida (KKütS § 8 lg 3) taotletava või varasemalt kooskõlastatud soojuse piirhinna kulupõhisust;
- 3) „Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted“ (edaspidi Metoodika), mis kinnitati 18.09.2020 Konkurentsiameti peadirektori käskkirjaga nr 1-2/2020-012 ning see on Küsimustiku täitmisel abistavaks vahendiks. Juhendit ja Metoodikat rakendatakse sarnaselt ja ühetaoliselt kõigi Konkurentsiameti regulatsiooni alla kuuluvate ettevõtjate tegevuse analüüsimisel ning hindade kooskõlastamisel järgides võrdse kohtlemise ning proportsionaalsuse põhimõtet. Õiguslikus mõttes on tegemist Konkurentsiameti kaalutusõiguse ennetava piiritlemisega (regulatsioonimetoodika täpsustamine enne hinnaregulatsiooni rakendumist) ja hinnaregulatsiooni subjektide teavitamisega, mis loob võimaluse tagasisideks ja aitab vältida kõikvõimalikke arusaamatusi juba enne konkreetse hinnaregulatsiooni menetluse algust. Juhend ja Metoodika ei ole õigusaktid, vaid Konkurentsiameti kui sõltumatu regulaatori kaalutusõiguse kasutamist tutvustavad dokumendid, millel on halduseväliselt informatiivne, mitte normatiivne tähendus. Halduseeskirja normid omandavad faktilise välismõju nende kohaldamise tulemusena (Riigikohtu halduskolleegiumi otsus haldusasjas nr 3-3-1-81-07).

Metoodika väljatöötamisel on arvestatud KKütS § 1 lg 2, § 7 lg 2, § 8 lg 3 ning § 9 sätetega. Metoodika peamisteks eesmärkideks on:

- 1) sõnastada metoodilised alused, millest Konkurentsiamet hakkab lähtuma talle KKütS-i alusel pandud hinnaregulaatori ülesannete täitmisel turgu valitsevate ettevõtjate suhtes;
- 2) kindlustada soojusettevõtjate hindade kooskõlastamisel ja majandustegevuse kontrollimisel ettevõtjate võrdne kohtlemine ja ühetaoline halduspraktika;
- 3) tarbijate kaitsmine;
- 4) regulatsioonivõtete kasutamine, mis võimaldavad ettevõtjatel jääda majanduslikult ja finantsiliselt elujõuliseks, s.o katta jooksvad ärikulud ja finantseerida oma- ja võõrvahendite arvel vajalikke investeeringuid;
- 5) luua ettevõtjale piisav motivatsioon oma tegevuse efektiivsemaks korraldamiseks.

Konkurentsiamet kasutab soojuse hinna põhjendatud kulude analüüsimisel alljärgnevaid meetodeid (Metoodika p 4.17):

- 1) tehniliste näitajate analüüs (soojuse tootmise kasutegur, trassikadu, elektrienergia erikulu, jm);

- 2) tegevuskulude ja müügitahu suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müügitahu kohta;
- 3) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn *benchmarking*);
- 4) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 5) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh eksperthinnangud).

KKütS § 9 lg 6 kohaselt peab soojuse müüja Konkurentsiameti nõudel selgitama ja põhjendama piirhindade moodustamise aluseid. KKütS § 9 lg 9 kohaselt on Konkurentsiametil õigus nõuda soojusettevõtjalt või riigiasutuselt või kohaliku omavalitsuse asutuselt lisaandmeid, kui seda on vaja piirhinna koostõlastamise otsuse tegemiseks või esitatud andmete kontrollimiseks.

KKütS § 9 lg 9¹ tulenevalt on soojusettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid, mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue piirhinna koostõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui viie protsendi võrra.

KKütS § 9 lg 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi koostõlastamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemi kasutatakse soojuse piirhinna koostõlastamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel.

Soojusettevõtja poolt KKütS § 9 lg 10 alusel taotletud hinnavalem peab olema kujundatud nii, et hinnavalemi alusel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lg 3. Selleks, et Konkurentsiameti koostõlastatud hinnavalemi rakendamisel arvutatav soojuse piirhind vastaks KKütS § 8 lg 3 esitatud tingimustele, kuuluvad hinnavalemi koostõlastamisel kontrollimisele hinnavalemis kajastuvate tegurite kujunemise aluseks olevad kõik hinnakomponendid (soojuse müügitah, trassikadu, soojuse tootmise kasutegurid, muutuvkulud (sh prognoositud kütuse hinnad), tegevuskulud, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus). Seetõttu viib Konkurentsiamet läbi hinnavalemi koostõlastamise taotluse menetluse, mis oma iseloomult on analoogne soojuse piirhinna koostõlastamise taotluse menetlusega, juhindudes KKütS § 8 lg 3 ja Metoodikast.

KKütS § 9 lg 5 kohaselt teeb Konkurentsiamet soojuse piirhinna koostõlastamise kohta otsuse 30 päeva jooksul alates nõuetekohase hinnataotluse esitamisest. Eriti keeruka või töömahuka koostõlastamistootluse menetlemisel võib Konkurentsiamet seda tähtaega pikendada 90 päevani, teatades tähtaja pikendamisest enne esialgse tähtaja möödumist taotluse esitajale. KKütS § 9 lg 7 kohaselt peatub soojuse piirhinna koostõlastamise taotluse menetlemise tähtaeg, kui Konkurentsiametile ei ole esitatud tema nõutud teavet, mis on vajalik hinnataotluse koostõlastamiseks.

1.2. Menetlusosaline

AS Silikaat (registrikood 10022296; asukoht Pärnu mnt 238, Nõmme linnaosa, Tallinn, Harju maakond, 11624; e-post silikaat@silikaat.ee) põhitegevusalaks on äriregistri andmetel kruusa- ja liivakarjääride tegevus, savi ja kaoliini kaevandamine ning auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine on lisategevusala. Ettevõtte majandusaasta algab 01.01 ja lõpeb 31.12.

Käesoleva otsuse koostamise ajal kehtib AS Silikaat Järve võrgupiirkonnale Konkurentsiameti 20.02.2024 otsusega nr 7-3/2024-0001H koostõlastatud soojuse piirhind 72,20 €/MWh.

1.3. Menetluse käik ja asjaolud

09.05.2024 registreeriti Konkurentsiametis Silikaat AS (edaspidi Silikaat) digitaalselt allkirjastatud taotlus Järve võrgupiirkonnale (edaspidi Järve vp) hinnavalemi ja selle alusel arvutatud müüdava soojuse piirhinna 81,47 €/MWh kooskõlastamiseks.

KKütS § 9 lg 5 ja HMS § 33 lg 2 ning § 35 lg 4 koostoimest tulenevalt algab haldusmenetluse tähtaeg nõuetekohase taotluse saamisele ning registreerimisele järgnevast päevast. Seega algas Silikaat Järve vp taotluse menetlus 10.05.2024.

16.05.2024 soovis amet täpsustavaid andmeid tegevuskulude ja keskkonnatasude arvutamise kohta.

22.05.2024 esitas ettevõtja selgitused keskkonnatasude kujunemise kohta ning korrigeeritud allkirjastatud taotluse (edaspidi Hinnataotlus) Järve vp-le **hinnavalemi ja selle alusel arvutatud müüdava soojuse piirhinna 78,84 €/MWh kooskõlastamiseks.**

Hinnataotluses prognoosib Silikaat Järve vp soojuse müügituluks regulatsiooniperioodil¹ **5913 MWh ning lubatud müügitulu suuruseks koos järelevalvetasuga 466,18 tuh €** sealhulgas:

Muutuvkulud	385,48 tuh €
Tegevuskulud	56,62 tuh €
Kapitalikulu	19,15 tuh €
Põhjendatud tulukus	4,01 tuh €
Lubatud müügitulu kokku	465,25 tuh €
Järelevalvetasu	0,93 tuh €
Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	466,18 tuh €

Alljärgnevas tabelis 1 on kajastatud Hinnataotluses toodud Järve vp hinnavalemi ja soojuse piirhinna komponendid prognoositaval soojuse müügitulu 5913 MWh.

Tabel 1 Hinnavalemi ja soojuse piirhinna komponendid Hinnataotluses²

Nimetus	Ühik	Hinnavalemi komponendid
Võrku väljastatud soojuse maht	MWh	6 236
Maagaasist soojuse tootmise kasutegur	%	93,52
Trassikadu	%	5,2
	MWh	323
Soojuse müügitulu	MWh	5 913

¹ Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille põhjendatud hinnakomponendid on aluseks soojuse piirhinna arvutamisel. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga (Metoodika punkt 2.17.).

² Tabel 1 ja kõik teised käesoleva otsuse tabelid on koostatud MS Exceli tabelites toodud andmete alusel, mis sisaldavad numbreid täpsemalt (rohkemate komakohtadega), kui on käesolevas otsuses kajastatud. Seetõttu võib kalkulaatoriga saadav tulemus vähesel määral erineda otsuse tabelites kajastatud andmetest.

Nimetus	Ühik	Hinnavalemi komponendid
Maagaasi kütteväärtus	MWh/tuh m ³	9,69
Maagaasi ostukogus	tuh m ³	688,10
	MWh	6 668
Maagaasi ostuhind (sh aktsiis, varumaks ja võrguteenus)	€/tuh m ³	531,00
	€/MWh	54,80
Elektrienergia ostukogus	kWh	74 286
Elektrienergia keskmine ostuhind (sh võrguteenus, aktsiis ja taastuvenergia tasu)	€/kWh	0,1486
Muutuvkulud	tuh €	385,48
Kulud kütuste ostuks	tuh €	365,38
Muud muutuvkulud, sh	tuh €	20,10
kulud elektrienergia ostuks	tuh €	11,04
kulud kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostuks	tuh €	0,46
keskkonnatasud	tuh €	8,59
Tegevuskulud	tuh €	56,62
Kapitalikulu	tuh €	19,15
Põhjendatud tulukus	tuh €	4,01
LUBATUD MÜÜGITULU	tuh €	465,25
Järelevalvetasu 0,2% lubatud müügitulust	tuh €	0,93
Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	tuh €	466,18
SOOJUSE PIIRHIND	€/MWh	78,84
Kulud kütuse, elektrita ja saastetasudeta	tuh €	80,24
Püsikulu komponent hinnavalemis	€/MWh	13,57
Maagaasi tegur hinnavalemis	tuh m ³ /MWh	0,11637
Elektrienergia tegur hinnavalemis	kWh/MWh	12,56
Saastetasude tegur hinnavalemis	t/MWh	0,05716
Järelevalvetasu hinnavalemis	€/MWh	0,16

Tabelis 1 toodud hinnakomponentide alusel soovib Silikaat kooskõlastada Järve vp-le alljärgneva hinnavalemi (kehtivusega kolm aastat):

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 13,57 + 0,11637 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} + 12,56 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + 0,05716 \times \text{hind}_{\text{saastetasu}} + \text{järelevalvetasu (€/MWh)}$$

milles:

tegur 13,57	kujuneb alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügituluga:
	soojuse müügitulumaht 5913 MWh
	tuh € €/MWh
	kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse kulud 0,46 0,08
	tegevuskulud 56,62 9,58

kapitalikulu	19,15	3,24
põhjendatud tulukus	4,01	0,68
kokku	80,24	13,57

tegur 0,11637 kujuneb soojuse müügiks vajaliku maagaasi ostukoguse 688,10 tuh m³ jagamisel müüdava soojuse kogusega 5913 MWh ehk $688,10 / 5913 = 0,11637$;

hind_{maagaas} maagaasi ostuhind €/tuh m³ (alumisel kütteväärtusel 9,69 MWh/tuh m³, sh võrguteenuse hind, varumaks ja aktsiis);

tegur 12,56 kujuneb soojuse tootmiseks kasutatava elektrienergia 74286 kWh jagamisel soojuse müügikogusega 5913 MWh ehk $74286 / 5913 = 12,56$;

hind_{elekter} elektrienergia keskmine ostuhind €/kWh (sh võrguteenus, aktsiis ja taastuvenergia tasu);

tegur 0,05716 kujuneb kütuste põletamisel tekkiva saasteainete heitkoguse 337,96 t³ jagamisel soojuse müügikogusega 5913 MWh ehk $337,96 / 5913 = 0,05716$;

hind_{saastetasud} saastetasude keskmine hind €/t (arvutatakse saastetasude kulu jagamisel saasteainete heitkogusega)

järelevalvetasu KonkS peatükk 7¹, § 53¹ ja § 53²; järelevalvetasu = lubatud müügitulu (€) × järelevalvetasu määr 0,2% / 100% / müügikogus 5913 MWh (€/MWh).

Alljärgnevalt esitab Konkurentsiamet seisukohad Silikaat Järve vp hinnavalemi ja soojuse piirhinna koostamisel koostamisel hinnakomponentide lõikes võttes arvesse Hinnataotluses toodud andmeid ning menetluse käigus saadud lisaandmed ja selgitused.

2. VÕRGUPIIRKONNA ÜLDISELOOMUSTUS

Tabel 2 annab ülevaate Hinnataotluses esitatud andmetest Järve vp tootmisest, soojustrasside ja klientide kohta.

³ Silikaat rakendab CO₂ saastetasu arvutamisel metoodikat, mille kohaselt arvutatakse toodetud soojusele CO₂ saastetasu vaid sellele osale tarbijate köetavatele hoonetele, mis asuvad Silikaadi haldusterritooriumist väljaspool. Silikaadi andmetel moodustab selliste tarbijate köetavate hoonete soojuse tootmismahu osakaal kogu tootmismahust 25,0%. Heitkoguse arvutust vt otsuse p 4.1.3.

Tabel 2 Üldandmed

Jrk nr	Näitaja nimetus	Ühik	2021	2022	2023	Reg.per.
	1	2	3	4	5	6
1	Soojuse tootmise seadmete võimsus kokku katlamaja Pärnu mnt 238, Tallinn, sh	MW	5,00	5,00	5,00	5,00
2	Danstoker, Global 22-6689, 2002.a.	MW	1,0	1,0	1,0	1,0
3	T.A Saarinen, TF 16-1,5, 1996	MW	1,5	1,5	1,5	1,5
4	T.A Saarinen, TF 16-2,5, 1996	MW	2,5	2,5	2,5	2,5
5	Soojustrasside pikkus kokku, sh	km	1,2	1,2	1,2	1,2
6	rekonstrueeritud	km	1,1	1,1	1,1	1,1
7		%	91,7	91,7	91,7	91,7
8	Tarbijate (hoonete) arv	tk	10	10	10	10
9	Töötajate arv	in	1,5	1,5	1,5	1,5

Silikaat tegutseb Järve vp-s soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga tootes soojust ühes katlamajas, mille tootmisseadmete koguvõimsuseks kokku on 5,0 MW (maagaasikatel T.A Saarinen OY, TF 16-2,5 võimsusega 2,50 MW + maagaasikatel T.A Saarinen OY, TF 16-1,5 võimsusega 1,50 MW + maagaasikatel Danstoker AS, Global 22-6689 võimsusega 1,00 MW = 5,00 MW).

Kogu soojuse jaotamine toimub 1,2 km pikkuse kaugküttevõrgu kaudu, millest 91,7% ehk 1,1 km on rekonstrueeritud.

Soojusvõrku on ühendatud 10 tarbijat (hoonet), kellele sooja tarbevee saamiseks toodetakse soojust ka suveperioodil.

Soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga on Järve vp-s Hinnataotluses esitatud andmete kohaselt otseselt seotud 1,5 töötajat.

Hinnataotluses kajastas Silikaat Järve vp tegelikud andmed aastate 2021 kuni 2023 kohta ja prognoositud andmed 2024. aasta kohta. Vastavalt Metoodikale võtab Konkurentsiamet analüüsimisel ja hinnangute andmisel aluseks 2021., 2022. ja 2023. aastate tegelikud andmed ning regulatsiooniperioodiks⁴ (majandusaasta 2024) prognoositud näitajad.

⁴ Regulatsiooniperiood on 12-kuuline periood, mille põhjendatud hinnakomponendid on aluseks soojuse piirhinna arvutamisel. Regulatsiooniperiood ei pea kattuma kalendriaasta ega ettevõtte majandusaastaga (Metoodika p 2.17.).

3. SOOJUSE KOGUSTE JA EFEKTIIVSUSNÄITAJATE HINDAMINE

3.1. Soojuse müügiimaht

Soojuse müügiimahule hinnangu andmine on oluline, kuna see on aluseks soojuse piirhinna arvutamisel (Metoodika p 9.4). Soojuse piirhind kujundatakse soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks vajalike põhjendatud kulude, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse summa (lubatud müügitulu) jagamisel soojuse müügiimahuga. Mida väiksem on soojuse müügiimaht, seda suuremaks kujuneb soojuse piirhind.

Soojuse piirhinna koostööstamisel võetakse aluseks regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud müügiimaht (Metoodika p 4.1). Ettevõtja prognoositud müügiimahu analüüsimisel kasutatakse alljärgnevat meetodeid:

- 1) müügiimahu dünaamika (sh eelmiste perioodide müügiimahu, majandusprognoosid, pikaajalises arengukavas prognoositav soojuse tarbimine, jm näitajad);
- 2) tarbijate arvu dünaamika ja prognoos.

Müügiimahu prognoosimisel võetakse aluseks viimase kolme majandusaasta (12-kuulised perioodid) müügiimahtude aritmeetiline keskmine, mida korrigeeritakse juhul, kui on olemas tõestust leidnud andmed objektiivsetest asjaoludest, mis tingivad müügiimahu olulise muutuse (nt tarbijate liitumine või lahkumine võrgust, Metoodika punkt 4.1).

Silikaat Hinnataotlus soojuse müügiimahu osas (5913 MWh)

Hinnataotluses prognoosib Silikaat Järve vp müügiimahuks regulatsiooniperioodil 5913 MWh, millest annab ülevaate tabel 3.

Tabel 3 Müügiimaht

Jrk nr	Näitaja nimetus	Ühik	2021	2022	2023	Reg.per.	2021 kuni 2023 keskmine
	1	2	3	4	5	6	7
1	Soojuse müügiimaht, sh	MWh	6 733	5 473	5 382	5 913	5863
2	Soojuse müügiimahu muutus	MWh		-1260	-91	531	
3	vrs eelnev aasta	%		-18,7	-1,7	9,9	
4	Reg.per. vrs keskmine	%					0,9

Silikaat on taotluse täiendavate materjalidena esitanud Järve vp müügiimahu ka tarbijate lõikes Hinnataotlusele eelnevate perioodide (2021-2023) tegelike ja regulatsiooniperioodiks prognoositud andmetega (vt Tabel 3a).

Tabel 3a Müügitahud (MWh) tarbijate lõikes

Näitaja	2021	2022	2023	Reg.per.	Selgitus regulatsiooniperioodi prognoosile
Järve Kaubanduskeskus OÜ	4856	3786	3973*	4205	kolme aasta keskmine
Herasten OÜ/OÜ Pärnu mnt 153 Priority	265	272	267	268	kolme aasta keskmine
KÜ Pärnu 161	130	109	109	109	kolme aasta keskmine
KÜ Uueristi 5	236	207	215	211	kahe aasta keskmine
KÜ Uueristi 7	398	342	349	346	kahe aasta keskmine
KÜ Uueristi 9	374	335	343	339	kahe aasta keskmine
KÜ Uueristi 11	265	236	243	240	kahe aasta keskmine
KÜ Risti 7	106	93	90	96	kolme aasta keskmine
KÜ Risti 7A	59	57	65	60	kolme aasta keskmine
KÜ Risti 7B	44	35	36	38	kolme aasta keskmine
Kokku	6733	5473	5691*	5913	

*prognoos. Järve Keskuses oli 2023. aastal remont (aprill ja mai ei kõetud), mistõttu regulatsiooniperioodi tarbimiskoguse saamiseks on võetud Järve keskuse 2023. aasta aprilli- ja maikuu tarbimiseks 2021. ja 2022.a samade kuude keskmine tarbimine.

Konkurentsiameti seisukoht soojuste müügitahu osas

Reeglina Konkurentsiamet aktsepteerib regulatsiooniperioodiks, tarbijate arvu samaks jäädes, kolme aasta keskmisel põhinevat müügitahu prognoosi ilma täiendavate põhjalike selgitusteta põhjusel, et aastad on erineva välisõhutamperatuuriga, mistõttu on soojuste tarbimismaht muutuva iseloomuga. Seetõttu ei ole ka põhjendatud lähtuda eelneva kolme aasta kõige kõrgemast ja kõige madalamast müügitahust.

Tabelist 3 ja 3a ning menetluse käigus saadud andmetest selgub, et Järve vp soojuste müügitahut on aastate lõikes olnud erineva suurusega, olles majandusaastatel 2021 kuni 2023 vahemikus 5473 kuni 6733 MWh ehk keskmiselt 5863 MWh ($((6733 + 5473 + 5382) / 3 = 5863$; vt tabel 3 rida 1). Nimetatud näitaja on vastavalt 0,9% ($(5863 / 5913 \times 100 - 100 = -0,9)$) väiksem Hinnataotluses prognoositud soojuste müügitahust (5913 MWh).

Ettevõtja selgitusel on soojuste müügitahu 5913 MWh prognoosimisel lähtutud perioodi 2021 kuni 2023 ja regulatsiooniperioodi Järve vp kaugküttevõrgu soojustarbimise muutustest⁵ ning ülejäänud tarbijate kolme eelneva aasta keskmisest müügitahust (vt tabel 3a).

Konkurentsiamet, olles tutvunud Silikaat soojuste müügitahu prognoosimise põhimõtetega, peab põhjendatuks Järve vp-le regulatsiooniperioodiks prognoositud soojuste müügitahut 5913 MWh.

⁵ Tarbimise muutus tingitud korteriühistute poolt majasiseselt teostatud renoveerimistest (trassidel/püstakutel ja majaseinte soojustus).

3.2. Trassikaod

Trassikao näitaja on oluline, sest mida väiksem on trassikadu, seda vähem kulub kütust soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning seda soodsamaks kujuneb tarbijatele soojuse hind.

Absoluutse ja suhtelise trassikao arvestamisel võetakse aluseks eelnevate perioodide tegelikud näitajad ja Metoodika p 5.2 toodud suhtelise trassikao tehniliste nõuete eesmärgid (Metoodika p 5.1).

Konkurentsiamet analüüsib võrgupiirkonna trassikao muutumist ajas nii absoluutväärtuse (MWh) kui ka suhtelise (%) trassikao näitajate alusel. Analüüsi käigus hinnatakse kaugküttevõrgule iseloomulikke näitajaid, nagu soojustarbimise tihedus (madal või kõrge), soojuse müügiimaht (vähenev või suurenev), suveperioodil soojuse tootmine sooja tarbevee vajaduseks (jah või ei), kaugküttevõrgu tehniline seisund (halb või hea) ja vajalike investeeringute mõju soojuse piirhinnale (suurendav või vähendav). Nimetatud asjaolude alusel hindab Konkurentsiamet Metoodika p 5.2 toodud trassikadude tehniliste nõuete reaalse täitmise võimalust. Kui trassikadude tehniliste nõuete täitmine osutub majanduslikult ebaotstarbekaks, siis võib Konkurentsiamet nõuetest kõrvale kalduda.

Trassikadude tehnilised nõuded aastate lõikes on järgmised: (Metoodika p 5.2.):

- 1) alates 2023. aastast 13,5%,
- 2) alates 2025. aastast 13%,
- 3) alates 2027. aastast 12,5%,
- 4) alates 2029. aastast 12%,
- 5) alates 2031. aastast 11,5%.

Metoodikas on kaugküttetrasside kadude nõuded (millest kõrgemat trassikadu soojuse hinnas võib Konkurentsiamet mitte aktsepteerida) seatud eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lg-st 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne ja jätkusuutlik. Ka energiatõhususe direktiivi⁶ üheks peaeesmärgiks on: "Energiat peab tõhusamalt kasutama energiaahela kõikides etappides, alates energia toomisest ja selle edastamisest kuni kasutamiseni välja." Trassikao tehnilise nõude sätestamise eesmärgiks on ka motiveerida soojusettevõtjaid tegema investeeringuid kaugküttetrassidesse trassikao vähendamiseks, et kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse jaotusteenuse jätkamise eest.

Silikaat Hinnataotlus trassikadude osas (323 MWh ehk 5,2%)

Hinnataotluses prognoosib Silikaat regulatsiooniperioodil Järve vp trassikaoks 323 MWh ehk 5,2% trassi antavast soojuse kogusest, millest annab ülevaate tabel 4.

⁶ <https://www.mkm.ee/et/tegevused-eesmargid/energeetika/energiasaast>

Tabel 4 Trassikaod

Jrk nr	Näitaja nimetus	Ühik	2021	2022	2023	Reg.per.
	1	2	3	4	5	6
1	Soojuse tootmise maht	MWh	7 103	5 773	5 672	6 236
2	Soojuse müügimaht	MWh	6733	5473	5382	5913
3	Trassikadu, sh	MWh	370	300	290	323
4		%	5,2	5,2	5,1	5,2
5	Soojustrasside pikkus kokku, sh	km	1,2	1,2	1,2	1,2
6	rekonstrueeritud	km	1,1	1,1	1,1	1,1
7		%	91,7	91,7	91,7	91,7
8	Soojustarbimise tihedus	MWh/km	5611	4561	4485	4928
9	Trassikadude erikulu	MWh/km	308	250	242	269

Konkurentsiameti seisukoht trassikadude osas

Trassikadu on sõltuv võrku antud soojuse kogusest ja soojustrasside kvaliteedist (ümbritsevasse keskkonda eralduvast soojuse kogusest), investeerides trassidesse nende kvaliteet paraneb, mille tulemusena ka trassikadu väheneb.

Tabelist 4 selgub, et absoluutne trassikadu Järve vp-s on aastatel 2021 kuni 2023 olnud vastavalt 370 MWh, 300 MWh ja 290 MWh ning suhteline trassikadu vahemikus 5,1-5,2%. Regulatsiooniperioodi absoluutseks trassikaoks prognoosib Silikaat Järve vp-s 323 MWh ja suhteliseks trassikaoks 5,2%, mis vastab Metoodika p 5.2 toodud tehnilisele nõudele, mille kohaselt on 2023. aastast efektiivse soojusvõrgu trassikaod mitte üle 13,5%.

Lähtuvalt eeltoodust aktsepteerib Konkurentsiamet Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud absoluutset trassikadu 323 MWh ja suhtelist trassikadu 5,2% trassi antavast soojuse kogusest.

3.3. Soojuse tootmise kasutegur

Soojuse tootmise kasuteguri näitaja on oluline, sest mida kõrgem on soojuse tootmise kasutegur, seda vähem kulub kütust soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning tarbijatele kujuneb soodsam hind.

Soojuse piirhinna kooskõlastamisel võetakse soojuse tootmise kasuteguri arvestuse aluseks eelnevate perioodide tegelikud näitajad, mis ei või olla madalamad kui soojuse tootmise kasuteguri tehnilised nõuded kütuse alumise kütteväärtuse alusel alljärgnevatel tingimustel (Metoodika p 5.3 ja 5.4):

- 1) gaasikütusest mitte alla 92%,
- 2) vedelkütusest mitte alla 90%,
- 3) tahkekütusest mitte alla 85%.

Metoodikas on toodud tehnilised miinimumnõuded soojuse tootmise kasutegurile kütuse alumise kütteväärtuse alusel soojuse tootmisel maagaasist, vedelkütusest ja tahkekütusest eesmärgiga, et täita KKütS § 5 lg 1 tulenev nõue, mille kohaselt peab kaugküte olema efektiivne

ja jätkusuutlik. Ka energiatõhususe direktiivi⁷ üheks peaesmärgiks on: "Energia peab tõhusamalt kasutama energiaahela kõikides etappides, alates energia toomisest ja selle edastamisest kuni kasutamiseni välja." Soojuse tootmise kasuteguri tehniliste nõuete sätestamise eesmärgiks on motiveerida soojusettevõtjaid tegema optimaalseid investeeringuid katelseadmetesse kütuste efektiivsemaks kasutamiseks ning kaitsta tarbijaid soojuse ebaefektiivse tootmistegevuse jätkamise eest.

Soojuse tootmise kasutegurid sõltuvad kasutatavast kütuseliigist ja katelseadmete koormatusest (nt töötamine kas baas- ja/või tipukoormusel). Erinevate tehnoloogiate kasutamise tulemusena on kütuste põletamisel katelseadmetes võimalik saavutada erinev soojuse tootmise kasutegur. Metoodikas sätestatud soojuse tootmise kasutegurite määramisel on arvestatud ekspertide hinnanguid ja Konkurentsiameti andmebaasis olevate soojusettevõtete tegelikke statistilisi andmeid.

Konkurentsiamet analüüsib kasuteguri muutumist ajas. Analüüsi käigus hinnatakse soojuse tootmisele iseloomulikke näitajaid, nagu soojuse tootmine baaskoormuse ja/või tipukoormuse katlaga ja soojuse tootmismah. Nimetatud asjaolude alusel hindab Konkurentsiamet Metoodika p 5.4 toodud kasutegurite tehniliste nõuete reaalse täitmise võimalust. Kui kasutegurite tehniliste nõuete täitmise osutub majanduslikult ebaotstarbekas, siis võib Konkurentsiamet nõuetest kõrvale kalduda.

Silikaat Hinnataotlus soojuse tootmise kasuteguri osas (maagaas 93,52%)

Hinnataotluses prognoosib Silikaat regulatsiooniperioodil Järve vp soojuse tootmise keskmiseks kasuteguriks maagaasi kasutamisel 93,52% (vt tabel 5).

Tabel 5 Soojuse tootmise kasutegurid

Jrk nr	Näitaja nimetus	Ühik	2021	2022	2023	Reg.per.
	1	2	3	4	5	6
1	Primaarenergia kogus	MWh	7581	6188	6061	6654
2	Toodetud soojuse kogus	MWh	7103	5773	5672	6236
3	Keskmine kasutegur	%	93,69	93,29	93,58	93,52

Konkurentsiameti seisukoht soojuse tootmise kasuteguri osas

Mida kõrgem on soojuse tootmise kasutegur, seda vähem kulub kütust ühe MWh soojuse tootmiseks, kahjustatakse vähem keskkonda ning tarbijale kujuneb soodsam hind.

Silikaat toodab Järve vp-s soojust ühe 2002. aastal toodetud ja kahe 1996. aastal toodetud maagaasil töötava katlaga.

Tabelist 5 selgub, et ettevõtja prognoosib regulatsiooniperioodiks Järve vp-s soojuse tootmise kasuteguriks 93,52%, mis vastab kolme aasta keskmisele kasutegurile $((93,69+93,29+93,58)/3 \times 100\% = 93,52\%)$ ning Metoodika punkt 5.4 toodud tehnilistele nõuetele soojuse tootmisel maagaasist (92%).

⁷ <https://www.mkm.ee/et/tegevused-eesmargid/energeetika/energiasaast>

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud soojuse tootmise kasutegurit 93,52%.

3.4. Soojuse tootmiseks vajaliku kütuse primaarenergia maht

Soojuse tootmiseks vajalik kütuse primaarenergia maht arvutatakse soojuse müüginahu, soojuse tootmise kasuteguri ning trassikao alusel vastavalt järgmisele valemile (Metoodika p 4.5):

$$Q_{\text{kütus}} = \frac{Q_{\text{soojusm}}}{\eta_{\text{tootmine}} \times (1 - q_{\text{trass}})}$$

kus:

- $Q_{\text{kütus}}$ - tootmiselantavasse antava kütuse primaarenergia maht (MWh),
 Q_{soojusm} - tootmiselantavasse toodetud soojuse müüginahu (MWh; ei sisalda teistelt soojuse tootjatelt ostetud ja edasimüüdud soojust),
 η_{tootmine} - soojuse tootmise kasutegur (%),
 q_{trass} - trassikadu (%).

Lisaks eeltoodule arvutatakse kütuse primaarenergia kütuse koguse korrutamisel kütuse kütteväärtusega (Metoodika p 4.8). Kütteväärtusena kasutatakse kütuse tarnija poolt tarnelepingus märgitud kütuse alumist kütteväärtust. Kui tarnelepingus puudub kütteväärtuse näitaja, siis kasutatakse „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“⁸ Lisas 5 toodud kütuste alumisi kütteväärtusi. Samuti on võimalik primaarengiat arvutada soojuse tootmismahu jagamisel soojuse tootmise kasuteguriga.

Silikaat Hinnataotlus kütuse primaarenergia mahu (6668 MWh) osas

Hinnataotluses prognoosib Silikaat regulatsiooniperioodi maagaasi primaarenergia mahuks 6668 MWh. Eelmärgitud kütuse primaarenergia mahu on ettevõtja arvutanud lähtuvalt prognoositud toodetava soojuse kogusest 6236 MWh ja soojuse tootmise kasutegurist 93,52% (vt tabel 6).

Tabel 6 Primaarenergia maht ja kütuse kogus

Kütuse liik	Toodetud soojus (MWh)	Tootmise kasutegur (%)	Primaarenergia kogus (MWh)	Kütuste kütteväärtus (MWh/tuh m ³)	Kütuste kogus=veerg 2/veerg3/veerg 5 (tuh m ³)
1	2	3	4	5	6
Maagaas	6236	93,52	6668	9,69	688,10

Konkurentsiameti seisukoht kütuste primaarenergia mahu osas

Konkurentsiamet, kontrollinud Silikaat Järve vp primaarenergia mahu arvutust (vt tabel 6), on seisukohal, et ettevõtja on esitanud Hinnataotluses kütuse primaarenergia (MWh) ning mahukoguse (m³) arvutanud matemaatiliselt õigesti.

Konkurentsiamet pidas põhjendatuks käesoleva otsuse punktis 3.1 ja 3.2 toodud põhjendustel vastavalt müüginahu (5913 MWh) ja trassikao (323 MWh) prognoosi, millest tulenevalt on

⁸ Ehitusseadustiku § 64 lg 5 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri 05.06.2015 määrus nr 58; avaldatud RT I, 09.06.2015, 21.

põhjendatud ka tootmismahut 6236 MWh ($5913 + 323 = 6236$). Jagades tootmismahu 6236 MWh käesoleva otsuse punktis 3.3 põhjendatuks peetud soojuse tootmise kasuteguriga 93,52%, kujuneb põhjendatud primaarenergia mahuks 6668 MWh ($6236 \text{ MWh} / 93,52\% = 6668 \text{ MWh}$).

Kütuse mahupõhised kogused arvutatakse kütuse kütteväärtuse alusel (vt tabel 6). Silikaat on Järve vp maagaasi koguste arvutamisel kasutanud prognoositud alumist kütteväärtust 9,69 MWh/tuh m³ (viimase 12 kuu mai 2023 kuni aprill 2024 keskmine). Jagades regulatsiooniperioodiks prognoositud primaarenergia koguse 6668 MWh regulatsiooniperioodiks prognoositud maagaasi alumise kütteväärtusega 9,69 MWh/tuh m³, kujuneb regulatsiooniperioodi maagaasi koguseks 688,10 tuh m³ ($6668 / 9,69 = 688,10^9$).

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud primaarenergia kogust 6668 MWh ehk 688,10 tuh m³.

4. SOOJUSE PIIRHINNA KOMPONENDID

KKütS § 7 lg 2 sätestab, et soojusettevõtja peab oma raamatupidamises pidama eraldi arvestust soojuse tootmise, jaotamise, müügi ja nende tegevustega mitteseotud tegevusalade kohta.

Konkurentsiamet kontrollib ettevõtte kulude põhjendatust ja lülitab hinda ainult põhjendatud kulud (Metoodika p 4.2). Analüüsi käigus jaotatakse ettevõtja kulud alljärgnevalt (Metoodika p 4.3):

- 1) muutuvkulud;
- 2) tegevuskulud;
- 3) kapitalikulu.

Põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel kasutatakse Metoodika p 4.17 nimetatud meetodeid.

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 30 lg 1 ja KKütS § 23 kohaselt võib tegevusloa tingimustes sätestada ettevõtja kohustuse efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks. Kui ettevõtja, kooskõlas KKütS § 18 lg 2, ei vaja tegutsemiseks vastavat tegevusluba, kajastatakse hinnang efektiivsuse (tootlikkuse) tõhustamiseks Konkurentsiameti otsusega (Metoodika p 4.18).

Ettevõtja, võtnud arvesse eelpooltoodut, esitas Konkurentsiametile koos hinnavalemi ja soojuse piirhinna kooskõlastamise taotlusega ka soojuse tootmise, jaotamise ja müügi tegevuse kasumiaruande peamised näitajad ning ülevaate põhivaradest. Järgnevalt on analüüsitud eraldi kasumiaruande peamisi näitajaid (Metoodika p 4, 5 ja 6 põhimõtete alusel).

4.1. Muutuvkulud

Muutuvkulud on kulud, mis muutuvad soojuse tootmismahu muutudes (Metoodika p 2.11). Soojusettevõtja muutuvkulud jagunevad järgmiselt (Metoodika p 4.4):

- 1) kulud kütusele;
- 2) kulud soojuse ostmiseks teistelt tootjatelt;

⁹ Konkurentsiametile on teada andmed suurema täpsusega kui käesolevas punktis esitatud (kajastatud MS Exceli tabelites). Arvutuste tegemisel lähtub Konkurentsiamet MS Exceli tabelis kajastatud täpsematest andmetest.

- 3) kulud keskkonnatasudele (saastetasud, vee erikasutustasu, jm);
- 4) muud muutuvkulud (elektrienergia, vee ja -kanalisatsiooniteenus, kemikaalid, tuha utiliseerimine ja muud muutuva iseloomuga kulud).

Silikaat Hinnataotlus muutuvkulude osas (385,48 tuh €)

Hinnataotluses prognoosib Silikaat regulatsiooniperioodi muutuvkuludeks 385,48 tuh €, mis moodustuvad alljärgnevalt:

- kütuse (maagaas) kulu	365,38 tuh €,
- elektrienergia kulu	11,04 tuh €,
- keskkonnatasud	8,59 tuh €,
- kemikaalide kulu	0,37 tuh €,
- vee- ja kanalisatsiooniteenuse kulu	0,09 tuh €,
muutuvkulud kokku	385,48 tuh €.

Konkurentsiameti seisukoht muutuvkulude osas

Järgnevalt annab Konkurentsiamet hinnangu ettevõtte taotletud muutuvkuludele kuluridade lõikes.

4.1.1. Kütuse ostukulu

Kütuse ostukulud kujunevad soojuste tootmiseks vajaliku kütuse koguse ja kütuse põhjendatud hinna korrutisena (Metoodika p 4.7). Kütuse ostuhindade põhjal arvatud kütuse ostukulud lülitatakse soojuste hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast (Metoodika p 4.9). Kui soojusettevõtja ei ole esitanud Konkurentsiametile asjakohast kütuse müügilepingut või kui nimetatud lepingus kokkulepitud hind on suurem kui turuhind, lähtutakse soojuste hinda kooskõlastamisel kütuse turuhinnast.

Kui soojusettevõtja ja kütusetarnija vahel sõlmitud lepingus puudub kütteväärtuse näitaja, siis kasutatakse „Hoone energiatõhususe arvutamise metoodika“ lisas 5¹⁰ toodud kütuste alumisi kütteväärtusi. Juhul, kui kütuse alumine kütteväärtus on madalam võrreldes eelnimetatud metoodikas toodust, siis Konkurentsiamet aktsepteerib seda olukorras, kus kütuse hind ei ületa turuhinda.

KKütS § 1 lg 2 ning KKütS § 8 lg 3 kohaselt peab soojuste hind olema põhjendatult kulupõhine (Metoodika p 10.9). **Kütuse ostuhinna alanemise korral peab alanema ka soojuste piirhind. Vastavalt KKütS § 9 lg 9¹ on ettevõtja kohustatud esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuste hinda tarbijale enam kui 5% võrra.** Konkurentsiamet aktsepteerib hinnavalemi alusel ja ilma hinnavalemita soojuste piirhinna kooskõlastamisel ettevõtja poolt esitatud **põhjendatud kütuse hinna prognoosi.**

Regulatsiooniperioodil (12 kuud) rakendatud soojuste müügihindade põhjendatuse kontrollimiseks ja asjakohase järelevalve teostamiseks KKütS § 28 ja § 29 ning HMS § 38 lg 1 alusel esitab soojusettevõtja Konkurentsiameti nõudmisel aruande, milles on kajastatud andmed kütuse ostuhindade ja rakendatud soojuste müügihindade kohta kalendrikuude lõikes (Metoodika p 10.12) vastavalt Metoodika lisas 1 toodud vormile).

¹⁰ Ehitusseadustiku § 64 lõike 5 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri 05.06.2015 määrus nr 58; avaldatud RT I, 09.06.2015, 21.

Silikaat Hinnataotlus kütuse ostukulude 365,38 tuh € osas

Hinnataotluses prognoosib Silikaat regulatsiooniperioodil soojuse tootmiseks vajaliku kütuse kuluks 365,38 tuh €. Kulud on saadud prognoositud maagaasi koguse 688,10 tuh m³ korrutamisel prognoositava ostuhinnaga 531,00 €/tuh m³ (sh võrguteenuse hind, varumaks ja aktsiis).

Hinnataotluse kohaselt taotleb Silikaat kütuse koguse ja hinna lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri "0,11637" ja muutuva teguri „hind_{maagaas}“ kaudu.

Hanke tulemusel ostab AS Silikaat (Ostja) alates 01.07.2022 maagaasi Eesti Gaas AS-ilt (parim pakkumine) 15.06.2022 digitaalselt allkirjastatud maagaasi müügilepingu nr 0190030493 alusel¹¹. Leping on sõlmitud tähtajatuna. 15.12.2023 allkirjastatud lepingu muutmise kokkuleppe kohaselt arvutatakse gaasi hind valemi $TTFI+3,5$ €/MWh alusel, kus TTFI on ICE börsil vastava arvestusperioodi kohta avaldatud viimane indeks „TTF Natural Gas Index (TTFI)“. Hinnataotluses on ettevõtja võtnud aluseks TTFI indeksi 28,877 €/MWh.

Hinnataotluses on ettevõtja soojuse piirhinna kujundamisel Järve vp-le prognoosinud **maagaasi ostuhinnaks 531,00 €/tuh m³** $((28,877 + 3,50 + 12,139 + 0,45) \times 10,75 + 47,81 = 531,00)$, võttes aluseks TTFI indeksi 28,877 €/MWh, lepingulise marginaali 3,50 €/MWh, maagaasi ülemise kütteväärtuse 10,75 MWh/tuh m³, strateegilise gaasivaru varumakse määra 0,45 €/MWh ja võrguteenuse hinna 12,139 €/MWh ning aktsiisi 47,81 €/tuh m³.

Konkurentsiameti seisukoht kütuse ostukulu kohta

Silikaat Järve vp maagaasi ostuhinna kontrollimisel on Konkurentsiamet lähtunud alljärgnevast:

- 1) Ettevõtja ostab alates 01.01.2024 maagaasi AS-ilt Eesti Gaas sõlmitud müügilepingu nr 0190030493 muutmise kokkuleppe alusel. Kokkuleppe kohaselt ostetakse gaasi muutuva hinnaga vastavalt valemile „ $TTFI + 3,50$ €/MWh“, kus TTFI indeks saadakse *ICE Report Center* veebilehelt: <https://www.theice.com/marketdata/reports/282>. Nimetatud veebilehel on märgitud seisuga 29.04.2024 käesoleva aasta maikuu hinnaks 28,877 €/MWh, millele lisandub gaasimüüja marginaal 3,50 €/MWh ning mõlemad näitajad on kooskõlas Hinnataotluses tooduga.
- 2) Hinnataotluses on maagaasi ostukoguse prognoosimisel võetud aluseks Elering AS veebilehel (vt <https://elering.ee/vorgugaasi-kvaliteet>) avaldatud maagaasi kvaliteeditunnistuste perioodi mai 2023 kuni aprill 2024 kuude keskmine alumine kütteväärtus 9,69 MWh/tuh m³. Samal perioodil on sama allika andmete kohaselt olnud maagaasi ülemine kütteväärtus vahemikus 10,63 kuni 10,98 MWh/tuh m³ ehk keskmiselt 10,75 MWh/tuh m³, mis on võrdne ettevõtja maagaasi ostuhinna prognoosimisel aluseks olnud ülemisele kütteväärtusele ja seega vastab Hinnataotluses maagaasi ostukoguse prognoosimisel aluseks olnud alumisele kütteväärtusele 9,69 MWh/tuh m³.
- 3) Maagaasi hinnale lisandub:
 - a. **võrguteenuse hind 12,139 €/MWh** (kooskõlastatud Gaasivõrk AS-le Konkurentsiameti 26.09.2023 otsusega nr 7-3/2023-130);

¹¹ Maagaasi ostuks sai AS Silikaat hinnapakkumised Eesti Energia AS-ilt (TTF Ice +17,04, leping üheksaks kuuks; TTF Ice +14,33 leping kuueks kuuks ja TTF Ice+23,35 leping üheks kuuks) ja Eesti Gaas AS-ilt (TTF +12,00 leping tähtajatu). AS Alexela vastas e-kirjaga, et seoses suure volatiilsusega ja määramatusega energiakandjate turul, ei ole ettevõttel hetkel võimalik teha majanduslikult mõistlikel tingimustel maagaasi müügipakkumist. Hilisemad lepingu muudatused hinna osas on toimunud läbirääkimiste tulemusena. Teisi võrreldavaid pakkumisi ei ole vahepeal küsitud.

- b. **maagaasi aktsiis**, mis vastavalt alkoholi, tubaka-, kütuse- ja elektriaktsiisi seaduse (edaspidi ATKEAS) § 66 lõikele 10 on alates 01.05.2024 **47,81 €/tuh m³**;
- c. maagaasiseaduse § 26⁷ ja § 26⁸ kohaselt kaetakse AS Eesti Varude Keskuse strateegilise gaasivaru haldamise kulud alates 01.05.2023 gaasivaru varumakse määrast. Alates 01.01.2024 on strateegilise **gaasivaru varumakse määr 0,45 €/MWh** (majandus- ja taristuministri 26.11.2023 määrus nr 76¹²).

Eeltoodud punktides 1-3 kajastatud hinnasisendeid arvestades kujuneb ameti kontrollarvutusel Järve vp maagaasi ostuhinnaks koos aktsiisi, võrguteenuse tasu ja gaasivaru varumakse määraga **531,00 €/tuh m³** $((28,877 + 3,50 + 12,139 + 0,45) \times 10,75 + 47,81 = 531,00)$, mis on võrdne Silikaat Hinnataotluses prognoositud maagaasi ostuhinnaga.

Arvestades maagaasi börsihinna volatiilsust (hinnad võivad nii suureneda kui väheneda), on Konkurentsiamet seisukohal, et Silikaat on prognoosinud Järve vp maagaasi ostuhinna 531,00 €/tuh m³ põhjendatud tasemel.

Korrutades Konkurentsiameti käesoleva otsuse punktis 3.4 põhjendatuks peetud maagaasi ostukoguse 688,10 tuh m³ eelpool aktsepteeritud maagaasi ostuhinnaga 531,00 €/tuh m³, kujuneb maagaasi ostukuluks 365,38 tuh € (sh aktsiisi ja võrguteenuse hind; $688,10 \times 531,00 / 1000 = 365,38$), mis vastab ettevõtja taotletud maagaasi ostukulule (vt tabel 1).

Täiendavalt juhib Konkurentsiamet tähelepanu, et KKütS § 1 lg 2 ja § 8 lg 3 kohaselt peab soojuse hind olema kulupõhine. Kütuse ostuhindade alanemise korral peab alanema ka soojuse piirhind. Vastavalt KKütS § 9 lg 9¹ on ettevõtja kohustatud esitama Konkurentsiametile uue piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui 5% võrra.

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud kütuse (maagaas) ostukulu kokku 365,38 tuh €.

4.1.2. Elektrienergia ostukulu

Elektrienergia võrguteenuse tasude põhjal arvutatud võrguteenuse ostukulud lülitatakse soojuse hinda lähtudes soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud hinnast (Metoodika p 4.9). Elektrienergia (aktiivenergia) lepinguliste ostuhindade analüüsimisel võetakse arvesse börsihindu (näiteks Nordpool). Kui soojusettevõtja ei ole esitanud Konkurentsiametile asjakohast elektrienergia müügilepingut või kui nimetatud lepingus kokkulepitud hind on suurem kui turuhind, lähtutakse soojuse hinna kooskõlastamisel elektrienergia turuhinnast. Metoodika p 4.10 järgi lähtutakse reguleeritud hindadega teenuste (elektrienergia ja gaasi võrgutasud, vesi- ja kanalisatsioon, jm) osas Konkurentsiameti või kohaliku omavalitsuse poolt ettevõtjale kooskõlastatud hinnakirjast. Seega kujunevad elektrienergia kulud põhjendatud elektrienergia ostukoguse ja elektrienergia hindade korrutamisel.

Silikaat Hinnataotlus elektrienergia ostukulude osas (11,04 tuh €)

Hinnataotlusest tulenevalt soovib Silikaat kooskõlastada Järve vp-le elektrienergia ostukulusid regulatsiooniperioodiks summas 11,04 tuh €, mis on saadud prognoositud elektrienergia

¹² Vt <https://www.riigiteataja.ee/akt/129112023008>

tarbimiskoguse 74 286 kWh korrumisel elektrienergia prognoositava ostuhinnaga 0,1486 €/kWh. Hinnataotluse põhjal soovib Silikaat elektrienergia kulu lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri „12,56“ kaudu.

Silikaat Hinnataotluses kajastatud Järve vp elektrienergia tarbimismahtude ja erikulude muutus on kajastatud alljärgnevas tabelis 7.

Tabel 7 Elektrienergia tarbimiskogused ja ostukulud

Jrk nr	Näitaja nimetus	Ühik	2021	2022	2023	Reg.per.
	1	2	3	4	5	6
1	Elektrienergia tarbimine	kWh	84 815	69 507	67 781	74 286
2	Soojuse müügiimaht	MWh	6733	5473	5382	5913
3	Elektrienergia erikulu müügiimahu kohta	kWh/MWh	12,60	12,70	12,59	12,56
4	Elektrienergia ostukulu	tuh €	7,12	8,05	6,31	11,04
5	Elektrienergia keskmine hind	€/kWh	0,0840	0,1158	0,0931	0,1486
6	Elektrienergia tarbimise muutus	%	x	-18,0	-2,5	9,6
7	Soojuse müügiimahu muutus	%	x	-18,7	-1,7	9,9
8	Elektrienergia erikulu muutus	%	x	0,8	-0,8	-0,2

Silikaat on menetluse käigus Konkurentsiametile selgitanud, et elektrienergia ostmiseks on sõlmitud ettevõttes pikaajalised lepingud. Perioodil 01.01.2024 kuni 31.12.2025 ostab Silikaat elektrienergiat Eesti Energia AS-ga 29.09.2023 sõlmitud lepingu nr 469918 alusel.

Lepingu kohaselt ostab Silikaat igas tunnis kokkulepitud koguse elektrienergiat määratud tarnena kokkulepitud hinnaga baasenergiaga kogutarne paketi alusel (ostukogus 21 639 MWh kogu ettevõtte jaoks, baasenergia ostukogus sisaldab baastarnet ja eeldatavat avatud tarne kogust müügiperioodis). Lepingu kohaselt on baasenergia fikseeritud hinnaks 88,67 €/MWh ning avatud tarne osas kehtib elektribörsi Nord Pool AS Eesti piirkonna päev ette Spot tunnihind koos kokkulepitud hinnalisaga (marginaal), milleks on 3,05 €/MWh.

Silikaat on Hinnataotluses elektrienergia avatud tarne hinna prognoosimisel lähtunud Nord Pool Eesti hinnapiirkonna viimase 12 kuu (mai 2023 kuni aprill 2024, Hinnataotluse esitamisele vahetult eelnev periood) aritmeetilisest keskmisest börsihinnast, milleks on 88,11 €/MWh ehk 8,811 €senti/kWh ($88,11 \times 100 / 1000 = 8,811$) ning millele lisandub teenustasu 3,05 €/MWh ehk 0,305 €senti/kWh ($3,05 \times 100 / 1000 = 0,305$), kokku on avatud tarnena börsihinna alusel ostetava elektrienergia hinnaks prognoositud 91,16 €/MWh ehk 9,116 €senti/kWh ($8,811 + 0,305 = 9,116$). Silikaadi prognoositud börsihinna kujunemine on kajastatud tabelis 8.

Tabel 8 Prognoositud keskmise börsihinna kujunemine

Elektrienergia müüja	Eesti Energia AS		
Elektrienergia hinnapakett	baasenergia fikseeritud hind (ca 66% ostuperioodi ostukogusest), ülejäänud (ca 34% ostuperioodi ostukogusest) NP börsihind + 3,05 €/MWh		
Võrguteenuse müüja	Silikaat AS		
Võrguteenuse hinnapakett	2B		
elektrienergia tarbimine aastas, kWh	74 286		
sellest päevane ca 49,5%	36 772		
öine ca 50,5%	37 514		
baasenergia kogus ca 66%	49 029		
NPS kogus ca 34%	25 257		
reaktiivenergia tarbimismaht, kvarh	21 335		
Tariifi nimetus	Hind € (km-ta)	Maksumus tuh €	Keskmine hind €/kWh aastas
elektrienergia (baasenergia kogus ca 66% kogu tarbimisest), €/kWh	0,08867	4,3474	
elektrienergia (NP kogus ca 34% kogu tarbimisest), €/kWh	0,09116	2,3023	
võrguteenus päevatariif €/kWh	0,04936	1,8151	
võrguteenus öötariif €/kWh	0,0408	1,5306	
reaktiivenergia (R5), €/kvarh	0,00746	0,1592	
taastuvenergia tasu €/kWh	0,0105	0,7800	
elektriaktsiis €/kWh	0,00145	0,1077	
Kokku kulu aastas		11,04	0,1486

Konkurentsiameti seisukoht elektrienergia ostukulude osas

Tabelist 8 selgub, et Silikaat prognoosib Järve vp regulatsiooniperioodi elektrienergia tarbimismahuks 74 286 kWh, mille alusel kujuneb elektrienergia erikuluks (elektrienergia koguse ja soojuse müügitahu suhteks) 12,56 kWh/MWh ($74\,286 / 5913 = 12,56$). Tabelist 7 selgub, et majandusaastatel 2021, 2022 ja 2023 olid elektrienergia tarbimiskogused vastavalt 84 815 kWh, 69 507 kWh ja 67 781 kWh (vt rida 1) ning erikulud müügitahu suhtes vastavalt 12,60 kWh/MWh, 12,70 kWh/MWh ja 12,59 kWh/MWh (vt rida 3).

Elektrienergia tarbimismahu põhjendatusele hinnangu andmisel võrdles amet prognoositud elektrienergia erikulu (12,56 kWh/MWh) teiste müügitahult (5913 MWh $\pm 50\%$) ja kütuseliigilt sarnaste võrgupiirkondade erikuluga [nn *benchmarking*, Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud müügitahult 5913 MWh $\pm 50\%$, seisuga 16.05.2024, kütusena kasutusel maagaas]). Võrdlusest selgus, et Järve vp erikulu näitaja ei ületa teiste võrgupiirkondade kaalutud keskmist erikulu.

Arvestades eeltoodut, hindab amet põhjendatult regulatsiooniperioodiks prognoositud elektrienergia ostukoguse 74 286 kWh (sh 36 772 kWh päeval ja 37 514 kWh öisel ajal) ning elektrienergia erikulu 12,56 kWh/MWh.

Metoodika p 4.9 kohaselt lülitatakse elektrienergia ostukulud soojuse hinda lähtuvalt soojusettevõtja ja müüja vahelises lepingus kajastatud elektrienergia ostuhinnast.

Tabelis 8 toodud näitajate kontrollimisel selgus, et

- elektrienergia tariifid vastavad Eesti Energia AS-iga sõlmitud lepingus (29.09.2023 sõlmitud leping nr 469918) kajastatud fikseeritud hinnale ja Nord Pool Eesti hinnapiirkonna Hinnataotluse esitamisele eelnenud 12 kuu (mai 2023 kuni aprill 2024) keskmisele elektrienergia hinnale,
- võrguteenuse tasu vastab Silikaadile kooskõlastatud võrguteenuse tasule (Konkurentsiameti 21.03.2023 otsus 7-3/2023-023),
- elektrienergia aktsiis 1,45 €/MWh (ehk 0,145 senti/kWh) vastab ATKEAS § 66 lõike 12 alusel sätestatud elektrienergia aktsiisile (kehtib alates 01.05.2024);
- taastuvenergia tasu 1,05 senti/kWh vastab käesoleva otsuse koostamise ajal kehtivale taastuvenergia tasule¹³.

Seega on õigesti arvutatud tabelis 8 kajastatud elektrienergia ostukulud summas 11,04 tuh €. Ostukulude summa jagamisel prognoositud elektrienergia kogusega 74 286 kWh kujuneb keskmiseks elektrienergia hinnaks 0,1486 €/kWh ($11,04 / 74\,286 \times 1000 = 0,1486$).

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp-le regulatsiooniperioodiks prognoositud elektrienergia ostukulu summas 11,04 tuh €.

Konkurentsiamet rõhutab, et KKÜTS § 1 lg 2 ja § 8 lg 3 kohaselt peab soojuse hind olema kulupõhine, mistõttu elektrienergia ostuhinna (sh fikseeritud hind ja börsihind) alanemise korral peab alanema ka soojuse pürihind. See tähendab seda, et Järve vp soojuse müügihinna arvutamisel peab ettevõtja lähtuma käesoleva otsusega kooskõlastatud hinnavalemist ning elektrienergia tegelikust ostuhinnast (sh fikseeritud hind ja börsihind).

4.1.3 Keskkonnatasud

Keskkonnatasude seaduse (edaspidi KeTS) § 3 lg 3 tulenevalt jaguneb keskkonnatasu loodusvara kasutusõiguse tasuks (sh vee erikasutusõiguse tasu) ja saastetasuks (sh saasteainete heitmine välisõhku; vt ka Metoodika p 4.13).

Saastetasude kulu suurus arvutatakse vastavalt soojuse tootmiseks kuluva kütuse koguse, saasteainete heitkoguste ja KeTS-s sätestatud saastetasumäärade alusel (Metoodika p 4.13). Saasteainete heitkoguste kontrollimisel lähtub Konkurentsiamet atmosfääriõhu kaitse seadusest (edaspidi AÕKS) ja selle § 107 lg 1 alusel kehtestatud:

- 1) keskkonnaministri 24.11.2016 määrusest¹⁴ nr 59 „Põletusseadmetest ja põlevkivi termilisest töötlemisest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“ (jõustunud 25.03.2019);
- 2) keskkonnaministri 27.12.2016 määrusest¹⁵ nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid“.

KeTS § 5 lg 3 kohaselt keskkonnatasu maksmise kohustus ei laiene isikule, kelle keskkonnakasutuse ulatus ei nõua keskkonnaloa olemasolu. Keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisevõimsused ja saasteainete heidete künnisekogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ § 3 lg 1 kohaselt on õhusaasteluba nõutav, kui põletusseadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on üks (1) MW või suurem.

¹³ Vt: <https://elering.ee/taastuvenergia-tasu>

¹⁴ RT I, 22.03.2019, 9.

¹⁵ RT I, 08.03.2019, 6

Silikaat Järve vp-l kajastuvad keskkonnatasudes vaid saastetasud.

Silikaat Hinnataotlus keskkonnatasude osas (8,59 tuh €)

Silikaat taotleb Järve vp regulatsiooniperioodi soojuse hinda välisõhu saastetasud summas 8,59 tuh €.

Ettevõtja on menetluse käigus selgitanud, et vastavalt Keskkonnaameti Harju-, Rapla-, Järvamaa osakonna kirjale 14.04.2010 rakendab Silikaat CO₂ saastetasu arvutamisel meetodikat, mille kohaselt arvutatakse toodetud soojusele CO₂ saastetasu vaid nende tarbijate köetavatele hoonetele, mis asuvad Silikaadi haldusterritooriumist väljaspool. Silikaadi andmetel moodustab selliste tarbijate köetavate hoonete soojuse tootmismahu osakaal kogu tootmismahust 25,0% (andmed põhinevad 2024. aasta tegelikel andmetel). Selle alusel on ettevõtja prognoosinud CO₂ saastetasuks 8,37 tuh € ja saastetasudeks kokku 8,59 tuh €. Ettevõtja taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri „0,05716“ kaudu.

Järve vp saastetasud on kajastatud alljärgnevas tabelis 9.

Tabel 9 Järve vp keskkonnatasud

Nimetus	Ühik	2021	2022	2023	Reg.per.
Välisõhu saastetasud	tuh €	0,94	0,73	0,83	8,59

Konkurentsiameti seisukoht keskkonnatasude osas

Välisõhku eralduvate saasteainete koguste arvestuse aluseks on kütuse primaarenergia kogus. Saastetasud kujunevad saasteainete koguste korrumtamisel KeTS § 19 sätestatud saastetasumääradega (kehtivad alates 01.07.2024).

Konkurentsiamet on hinnanud käesoleva otsuse punktis 3.4 toodud selgitustel põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodi soojuse hinda lülitatud kütuse primaarenergia koguse 6668 MWh. Lähtudes ettevõtja eespool toodud selgitustest kujuneb primaarenergia koguseks, millelt arvestatakse CO₂ saastetasu, 1667 MWh (6668 x 25% = 1667).

Konkurentsiamet koostas kontrollarvutuse ettevõtja prognoositud saastetasude kontrollimiseks (vt tabel 9a).

Tabel 9a Järve vp saastetasud

Saasteaine nimetus	Saasteainete kogused, t	Tasumäär 2024 €/t	Kokku tuh €
Primaarenergia kogus (MWh)	6 668		
Lämmastikoksiid NO _x	1,44	140,67	0,20
Süsinikoksiid CO	1,44	8,47	0,01
Lenduvad org.üh. LOÜ	0,10	140,67	0,01
Primaarenergia kogus (MWh) 25% ulatuses	1667		
Süsinikdioksiid CO ₂	334,98 ¹⁶	25,0	8,37
Kokku	337,96		8,59
Saastetasud ühikule (kulud € / saasteainete heitkogus t)		25,42	

¹⁶ Kogu primaarenergia koguse 6668 MWh alusel kujuneks CO₂ koguseks 1345,68 t ja CO₂ saastetasuks 33,64 tuh €. Kokku kujuneks saastetasude suuruseks 33,87 tuh €, mis on taotletust neli korda suurem.

Tabelis 9a toodud saastetasumäärad on kooskõlas KeTS-is toodud määradega (kehtivad alates 01.07.2024) ning kontrollarvutuste kohaselt kujuneb saastetasude suuruseks 8,59 tuh € (sh CO₂ saastetasu 8,37 tuh €), mis vastab ettevõtja Hinnataotlusele.

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud keskkonnatasusid summas 8,59 tuh €.

4.1.4 Kemikaalide ning vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulu

Silikaat Hinnataotlus kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulu 0,46 tuh € (sh vee- ja kanalisatsiooniteenus 0,37 tuh € ja kemikaalide ostukulu 0,09 tuh €) osas

Hinnataotluse kohaselt prognoosib Silikaat regulatsiooniperioodiks Järve vp-le kemikaalide ja veeteenuse ostukulusid kokku summas 0,46 tuh €, sh kemikaalide kulu 0,37 tuh € ja veeteenuse kulu 0,09 tuh €. Silikaat taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri „13,57“ kaudu.

Konkurentsiameti seisukoht kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulu osas

Kemikaalide kasutamine on soojuste tootmise ja jaotamise protsessis vajalik kulu seadmetesse antava vee kvaliteedinäitajate tagamisel (sh pehmemdamisel). Vee- ja kanalisatsiooniteenus on vajalik soojuste tootmise ja jaotamise protsesside käigus hoidmiseks.

Regulatsiooniperioodiks prognoositud kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulud summas 0,46 tuh € on madalamad majandusaastate 2021 kuni 2023 keskmisest kulust (vahemik 0,46 kuni 1,58 tuh € ehk keskmiselt 0,95 tuh €). Nimetatud kulud moodustavad vaid 0,1% ($0,46 / 465,25 \times 100 = 0,1$) Järve vp lubatud müügitulust ilma järelevalvetasuta (465,25 tuh €; vt tabel 1) ega mõjuta märkimisväärselt soojuste piirhinda, mistõttu amet neid detailsemalt ei analüüsi.

Eeltoodust tulenevalt peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodi kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooni ostukulud summas 0,46 tuh.

Kokkuvõte Silikaat Järve vp muutuvkulude osas

Konkurentsiamet pidas põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3 ja 4.1.4 toodud selgitustel Silikaat Järve vp-le regulatsiooniperioodiks prognoositud kütuste ostukulu summas 365,38 tuh €, elektrienergia ostukulu summas 11,04 tuh €, keskkonnatasu summas 8,59 tuh €, kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse ostukulu summas 0,46 tuh €.

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp-le regulatsiooniperioodiks prognoositud muutuvkulud tervikuna summas 385,48 tuh €.

4.2. Tegevuskulud

Konkurentsiamet defineerib tegevuskuludena soojuste hinda lülitatavaid põhjendatud kulusid, mis ei sisalda muutuv-, kapitali- ega finantskulusid (Metoodika p 2.17). Ettevõtja saab tegevuskulusid mõjutada oma efektiivsema majandustegevuse kaudu (Metoodika p 4.15). Tegevuskulud on näiteks seadmete hooldus- ja remondikulud, müügitegevuse kulud, bürookulud, tööjõukulud jms, mida ettevõtja saab investeeringute ning efektiivsema majandustegevuse kaudu otseselt kontrollida ja mõjutada (nt teostatud investeeringute tulemusel vähenevad kaod kaugküttevõrgus, mille tulemusel omakorda vähenevad

remondimaterjalide ja –tööde kulud; kaugjuhtimissüsteemide paigaldamine võimaldab vähendada katlamajade hooldusega seotud tööjõukulusid ning transpordikulusid; ettevõtte restruktureerimine võimaldab alandada juhtimistasusid jne).

Hindade kooskõlastamisel ja kontrollimisel ei lülitata soojuse hinda alljärgnevaid kulusid (Metoodika p 4.16):

- 1) ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu;
- 2) sponsorlus, kingitused ja annetused;
- 3) soojuse vahendajatele makstavad tasud (nt vahendaja jagab soojuse korterite kaupa), sest vastavalt KKütS § 8 lg 1 ostab tarbija soojust võrguettevõtjalt, kelle võrguga tema valduses olev tarbijapaigaldis on ühendatud;
- 4) põhitegevusega mitteseotud kulud;
- 5) õigusaktide alusel ettevõtjale määratud trahve ja viiviseid;
- 6) finantskulud;
- 7) erisoodustuse kulud;
- 8) tulumaksukulud tulumaksuseaduse § 48-52 kohaselt;
- 9) majandusanalüüsi käigus teisi põhjendamatuks osutunud soojusettevõtja kulusid.

Silikaat Hinnataotlus tegevuskulude osas (56,62 tuh €)

Hinnataotluses prognoosib Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodi tegevuskuludeks 56,62 tuh €, taotledes nende lülitamist hinnavalemissse püsiva teguri „13,57“ kaudu. Hinnataotluses esitatud tegevuskulud on toodud tabelis 10.

Tabel 10 Tegevuskulud

Rea nr	Näitaja	Ühik	Ameti 05.05.2021 otsus nr 7- 3/2021- 016 ¹⁷	2021	2022	2023	Reg.per.
1	Tegevuskulud	tuh €		47,06	47,72	51,92	56,62
2	Müügiimaht	MWh		6 733	5 473	5 382	5 913
3	Tegevuskulude erikulu müügiimahu suhtes	€/MWh		6,99	8,72	9,65	9,58
4	THI kasv	%			19,4	9,2	3,4
5	Tegevuskulude muutus	%		x	1,4	8,8	9,1
6	Tegevuskulude muutus THI-ga		42,00	42,00	50,15	54,76	56,62

Soojuse hinda taotletud prognoositud tegevuskulude 56,62 tuh € ja müügiimahu 5913 MWh juures kujuneb tegevuskulude erikuluks (tegevuskulud müügiimahu suhtes) 9,58 €/MWh ($56,62 / 5913 \times 1000 = 9,58$).

Konkurentsiameti seisukoht tegevuskulude osas

Põhjendatud tegevuskulude analüüsimisel kasutatakse alljärgnevaid meetodeid (Metoodika p 4.17):

- 1) tegevuskulude ja müügiimahu suhtarvu leidmine ehk erikulu (€/MWh) müügiimahu kohta;

¹⁷ Otsuses regulatsiooniperiood 2021. aasta

- 2) ettevõtja kulude ning nende põhjal arvutatud statistiliste näitajate võrdlemine teiste sarnaste ettevõtjate või teiste sarnaste võrgupiirkondade kuludega (nn benchmarking);
- 3) kulude dünaamika jälgimine ajas ning selle võrdlus Statistikaameti poolt avaldatud tegeliku ning Rahandusministeeriumi prognoosidel põhineva tarbijahinnaindeksi dünaamikaga;
- 4) erinevate kulukomponentide põhjendatuse süvaanalüüs (sh eksperthinnangud).

Regulatsiooniperioodiks prognoositud kulude (sh tegevuskulude) suuruse põhjendatuse analüüsil ja hinnangute andmisel võrdleb Konkurentsiamet ettevõtja prognoositavaid tulusid ja kulusid ettevõtte eelnevate perioodide samalaadsete tulude ja kuludega. Kui tulude ja kulude arvestamisel on lähtutud järjepidevalt kohaldatud ja objektiivselt põhjendatud arvestuspõhimõtetest, siis tulude ja kulude arvestus võimaldab hinnata, kas soojusettevõtja toote või teenuse hind on mõistlikus vahekorras toote või teenuse majandusliku väärtusega.

Regulatsiooniperioodil prognoosib ettevõtja tegevuskuludeks 56,62 tuh € (tabel 10). Prognoositud müüginahku 5913 MWh alusel kujuneb tegevuskulude erikuluks 9,58 €/MWh ($56,62 / 5913 \times 1000 = 9,58$). Metoodika p 4.17 kohaselt tegevuskulude põhjendatusele hinnangu andmisel võrdleb Konkurentsiamet Järve vp prognoositud tegevuskulude erikulu (tegevuskulud müüginahku suhtes) sarnase müüginahuga võrgupiirkondade kaalutud keskmise erikuluga (nn *benchmarking*, Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud müüginahku 5913 MWh +/-50%, seisuga 16.05.2024, kütusena kasutusel maagaas). Prognoositud tegevuskulude erikulu (9,58 €/MWh) ei ületa sarnaste võrgupiirkondade kaalutud keskmist erikulu.

Konkurentsiamet on seisukohal, et tegevuskulude prognoos peab olema kooskõlas ka muutustega üldises majanduskeskkonnas, mille kokkuvõtvaks näitajaks on tarbijahinnaindeks (edaspidi THI). Konkurentsiameti eelmise otsusega võrreldes on Silikaat regulatsiooniperioodiks prognoosinud muude tegevuskulude kasvu 34,8% ($56,62/42,00 \times 100 - 100 = 34,8$).

Statistikaameti andmetel oli THI muutus 2022 kuni 2023. a-l vastavalt 19,4% (2022.a) ja 9,2% (2023.a) ning rahandusministeeriumi 2024. a kevadise majandusprognoosi kohaselt on 2024. a-l THI muutuseks prognoositud 3,4%, millede alusel on alates 2022. a-st prognoositud tegevuskulude suurendamist 34,8% [$1 \times (100+19,4)/100 \times (100+9,2)/100 \times (100+3,4)/100 \times 100 - 100 = 34,8$ ehk $56,62 \text{ tuh } € / 42,00 \text{ tuh } € \times 100 - 100 = 34,8$].

Seega ei ületa Silikaat prognoositud tegevuskulude kasv (34,8%) sama perioodi (aastate 2022-2024) THI ehk hindade kallinemist kajastava kokkuvõtva indeksi muutust.

Lähtuvalt eeltoodust, aktsepteerib Konkurentsiamet Silikaat Järve vp-le regulatsiooniperioodiks prognoositud tegevuskulusid summas 56,62 tuh € ja tegevuskulude erikulu 9,58 €/MWh.

5. REGULEERITAVA VARA, KAPITALIKULU JA PÕHJENDATUD TULUKUSE ARVESTUS

5.1. Reguleeritava vara arvutamise põhimõtted

Reguleeritav vara on reguleeritavas tegevuses kasutatav põhivara ja käibekapital (Metoodika p 2.16). Reguleeritava vara väärtuse leidmine on vajalik kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvutamiseks (Metoodika p 6.2).

Põhitegevusega seotud reguleeritava vara hulka arvestatakse üksnes tegelikult teostatud ja regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud investeeringud (Metoodika p 6.4). Vastavalt eeltoodule ei arvestata reguleeritava vara hulka (Metoodika p 6.5):

- 1) põhivara, mida põhitegevuses ei kasutata;
- 2) pikaajalisi finantsinvesteeringuid;
- 3) immateriaalset põhivara, välja arvatud arvutitarkvara ja programmide litsentsid;
- 4) tagastamatu abi raames (sh. sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara;
- 5) tarbija poolt makstud liitumistasudest soetatud põhivara;
- 6) mittepõhjendatud investeeringuid.

Reguleeritud vara arvestamisel kasutatakse abivahendina Metoodika p-des 6.6 kuni 6.12 toodud põhimõtteid. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit, mis on arvestatud reguleeritavalt varalt (Metoodika p 6.7).

Reguleeritava vara väärtuse leidmisel kasutatakse põhivara bilansilist jääkmaksumust regulatsiooniperioodi lõpus, võttes arvesse Metoodika p 6.5. Kapitalikulu leidmisel kasutatakse raamatupidamises kajastuvat kulumit, mis on arvestatud reguleeritavalt varalt.

Reguleeritav vara regulatsiooniperioodil leitakse alljärgnevalt (Metoodika p 6.8)

$$RV = RV_r + KK$$

kus:

RV - reguleeritav vara;

RV_r - reguleeritava põhivara jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus;

KK - käibekapital.

Käibekapitali arvestuse aluseks võtab Konkurentsiamet reeglina 5% regulatsiooniperioodi soojuse lubatud müügitulust (Metoodika p 6.9). Vertikaalselt integreeritud kontserni kuuluvate ettevõtjate sisekäivet ei lülitata käibekapitali arvestusse (Metoodika p 6.10).

Kui ettevõtja raamatupidamises on teostatud põhivara ümberhindlusi ja/või oluliselt muudetud põhivara kuluminorme või kui põhivara kuluminormid ei vasta selle kasulikule elueale, teostatakse reguleeritava vara ja kapitalikulu arvestus vastavalt Metoodika p 6.12 (Metoodika p 6.11):

Sellisel juhul toimub reguleeritava vara arvestus alljärgnevalt (Metoodika p 6.12):

$$RV = \frac{(RV_0 + RV_1)}{2} + KK$$

kus:

RV - reguleeritav vara;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;

KK - käibekapital.

Reguleeritava vara jääkväärtus perioodi lõpus leitakse alljärgnevalt (Metoodika p 6.12):

$$RV_1 = RV_0 + I - A - M$$

kus:

RV_1 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi lõpus;

RV_0 - reguleeritava vara jääkväärtus 12-kuulise perioodi alguses;

I - investeeringud reguleeritavasse varasse;

- A - kapitalikulu;
 M - müüdnud või mahakantud põhivara.

Käibekapitali arvestuse aluseks võtab Konkurentsiamet reeglina 5% regulatsiooniperioodi soojuse lubatud müügitulust (Metoodika p 6.9). Vertikaalselt integreeritud kontserni kuuluvate ettevõtjate sisekäivet ei lülitata käibekapitali arvestusse (Metoodika p 6.10).

Reguleeritava vara arvestus on järjepidev ning jätkub kõikidel tulevastel regulatsiooniperioodidel, sh ettevõtja või vara omandisuhete muutumisel (Metoodika p 6.13).

5.2. Kapitalikulu arvutamise põhimõtted

Kapitalikulu on soojuse hinda lülitatav kulu, mis on seotud põhivara soetamisega (Metoodika p 2.3). Kapitalikulu (põhivara kulum) eesmärk on põhivara soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimine müüdava soojuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea¹⁸ vältel (Metoodika p 6.1). Kapitalikulu arvutamisel lähtutakse reguleeritavast varast. Kapitalikulu arvestatakse reguleeritava vara hulka arvestatud amortiseeruvalt põhivaralt (Metoodika p 6.3).

5.3. Põhjendatud tulukuse arvutamise põhimõtted

Põhjendatud tulukus arvutatakse reguleeritava vara ja põhjendatud tulunormi korrutisena alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 7.2):

$$PT = r_p \times RV$$

kus:

- PT - põhjendatud tulukus;
 r_p - põhjendatud tulunorm ($WACC$);
 RV - reguleeritav vara.

Põhjendatud tulunorm on reguleeritava vara kapitali tootlus, mis ei ületa hinna kooskõlastamise ajal soojusettevõtjale rakendatavat kaalutud keskmist kapitali hinda ($WACC$) (Metoodika p 2.14). Põhjendatud tulunorm (r_p) võrdub kaalutud keskmise kapitali hinnaga ($WACC$) (Metoodika p 7.3).

$WACC$ id soojuse tootjatele ja kaugkütte võrguettevõtjatele arvutatakse juhendi alusel, mis on avalikustatud ameti veebilehel www.konkurentsiamet.ee (Metoodika p 7.4).

Soojusettevõtjatele, kes tegelevad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga rakendatakse eraldi $WACC$ e soojuse tootmise reguleeritavale põhivarale ning soojuse jaotamise ja müügi reguleeritavale põhivarale.

Amet on välja töötanud juhendmaterjali kaalutud keskmise kapitali hinna leidmiseks vee-, elektri-, soojuse-, gaasi- ning elektrienergia ja soojuse koostootmise ettevõtetele nimetusega „Juhend kaalutud keskmise kapitali hinna arvutamiseks“, mis on kinnitatud 19.07.2023 ameti peadirektori käskkirjaga nr 1-2/2023-015. Nimetatud juhendi punktis 5 tabelis 8 on kajastatud kaugküttes rakendatavad **kaalutud keskmised kapitali hinnad ($WACC$) eraldi soojuse tootmise reguleeritavale varale 7,46% ja soojuse jaotamise ja müügi reguleeritavale varale 6,26%.**

¹⁸ Põhivara kasulik eluiga samastatakse tehnilise elueaga, so periood, mille jooksul vara soojusettevõtja poolt tõenäoliselt kasutatakse.

5.4. Investeeringud

2021. aastal soetas ettevõtja katlamaja veepehmenussüsteemi maksumuses 3,33 tuh €. Nimetatud investeeringu hindas amet põhjendatuks 05.05.2021 otsuses nr 7-3/2021-016. **Regulatsiooniperioodil ei planeeri ettevõtja teostada investeeringuid.**

5.5. Reguleeritav vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukus

Metoodika p 6.4 kohaselt soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud reguleeritava vara hulka arvestatakse üksnes tegelikult teostatud ja regulatsiooniperioodiks prognoositud põhjendatud investeeringud. Metoodika p 6.5 kohaselt reguleeritava vara hulka ei arvestata põhivara, mida ettevõtja tegelikult soojuse tootmisel, jaotamisel ning müügil ei kasuta.

Silikaat Hinnataotlus reguleeritud vara, kapitalikulu (19,15 tuh €) ja põhjendatud tulukuse (4,01 tuh €) osas

Hinnataotluses on Silikaat arvutanud regulatsiooniperioodi Järve vp soojuse tootmise ja jaotamisega seotud reguleeritava vara kapitalikuluks 19,15 tuh € ja põhjendatud tulukuseks 4,01 tuh € ning taotleb nimetatud kulude lülitamist hinnavalemisse püsiva teguri „13,57“kaudu.

Reguleeritud varade ja kapitalikulu arvestuses on Silikaat lähtunud Järve vp soojuse tootmisel ja jaotamisel kasutatavate põhivarade järjepidavast arvestusest. Silikaat kajastas Hinnataotluses põhivarade nimekirja seisuga 31.12.2023 ning prognoositud arvestusel põhineva nimekirja seisuga 31.12.2024, mis on toodud käesoleva otsuse Lisas.

Lähtuvalt Järve vp reguleeritud põhivarade ja kapitalikulu detailsemast arvestusest (vt Lisa) on kokkuvõtvalt reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus kajastatud alljärgnevas tabelis 11.

Tabel 11 Reguleeritud vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse arvestus

Jrk nr	Näitaja nimetus	Ühik	Regulatsiooni-periood
1	Põhivara soetusmaksumus kokku, sh	tuh €	541,92
2	tootmise	tuh €	378,03
3	jaotamise ja müügi	tuh €	163,90
4	Reguleeritava vara jääkmaksumus aasta alguses kokku, sh	tuh €	57,21
5	tootmise	tuh €	29,03
6	jaotamise ja müügi	tuh €	28,19
7	Investeeringud põhivarasse kokku, sh	tuh €	0,00
8	tootmise	tuh €	0,00
9	jaotamise ja müügi	tuh €	0,00
10	Keskmine kapitalikulunorm, sh	%	3,53
11	tootmise	%	4,00
12	jaotamise ja müügi	%	2,46
13	Regulatiivne kapitalikulu kokku, sh	tuh €	19,15
14	tootmise	tuh €	15,12
15	jaotamise ja müügi	tuh €	4,03
16	Reguleeritava vara jääkmaksumus aasta lõpus kokku, sh	tuh €	38,06
17	tootmise	tuh €	13,91

Jrk nr	Näitaja nimetus	Ühik	Regulatsiooni-periood
18	jaotamise ja müügi	tuh €	24,16
19	Taotletav müügitulu	tuh €	465,26
20	Käibekapital 5% netokäibest (taotletav müügitulu)	tuh €	23,26
21	Reguleeritud varad kokku	tuh €	61,33
22	WACC (tootmiseseadmetele)	%	7,46
23	WACC (võrguseadmetele)	%	6,26
24	Põhjendatud tulukus	tuh €	4,01

Konkurentsiameti seisukoht reguleeritava vara, kapitalikulu ja põhjendatud tulukuse osas

Reguleeritava vara arvestus on järjepidev ning jätkub kõikidel tulevastel regulatsiooniperioodidel, sh ettevõtja või vara omandisuhte muutumisel (Metoodika p 6.13). Kapitalikulu leidmisel reguleeritavalt varalt (st soojuse tootmise ja jaotamisega seotud põhivaradelt) võetakse aluseks kapitalikulunormid, mis tagavad nende põhivarade soetamiseks tehtud kulutuste tagasiteenimise müüdava soojuse hinna kaudu põhivara kasuliku eluea vältel (Metoodika p 6.1).

Konkurentsiamet toetub soojusvarustusega seotud uuele põhivarale kapitalikulu arvestamisel SusDev Consulting OÜ hinnangule (01.11.2012) „Soojuse tootmise, jaotamise ja müügi seotud põhivarade kasuliku (tehnilise) eluea määramine (hindamine)“ (edaspidi Ekspert hinnang).

Vastavalt Ekspert hinnangule loetakse põhivarade keskmiseks kasutuseaks alates soetamise ja kasutusele võtmise hetkest:

- 1) eelisoleeritud soojustrassidel 40-50 aastat (kapitalikulunorm 2,0-2,5%);
- 2) vedelkütusel töötavad katlad ja sellega seotud seadmed 14-20 aastat (kapitalikulunorm 5,0-7,1%);
- 3) tahkekütusel (turvas, puit) töötavad restkoldega katlad ja sellega seotud seadmed 16-25 aastat (kapitalikulunorm 4,0-6,25%);
- 4) kütusehoidlad ja laohooned 35-45 aastat (kapitalikulunorm 2,2-2,9%);
- 5) tootmishooned 40-50 aastat (kapitalikulunorm 2,0-2,5%);
- 6) valve- ja kaugjuhtimisseadmed 20-25 aastat (kapitalikulunorm 4,0-5,0%);
- 7) korstnad 30-40 aastat (kapitalikulunorm 2,5-3,3%);
- 8) veepehmenusseadmed 20-25 aastat (kapitalikulunorm 4,0-5, %);
- 9) põletid 15-20 aastat (kapitalikulunorm 5,0-6,67%);
- 10) pumbad 15-20 aastat (kapitalikulunorm 5,0-6,67%);
- 11) õlimahutid 35-40 aastat (kapitalikulunorm 2,5-2,9%);
- 12) soojusmõõtdjad katlamajas ja tarbijate juures 10-20 aastat (kapitalikulunorm 5,0-10,0%) jne.

Ekspert hinnangu kohaselt on võimalik põhivarade eluiga remondiga parendada, näiteks eelisoleeritud kaugküttetorustikel 10-15 aastat, põlevkiviõli katadel 5-6 aastat, tootmishoonetel 10-15 aastat jne.

Silikaat on Järve vp reguleeritava vara väärtuse leidmisel lähtunud järjepidevusest ning võtnud aluseks Konkurentsiameti 05.05.2021 otsusega nr 7-3/2021-016 kooskõlastatud reguleeritava põhivara arvestuse. Hinnataotluses esitas Silikaat Konkurentsiametile raamatupidamisarvestusel põhineva põhivarade nimekirja seisuga 31.12.2023 ja prognoositud arvestusel põhineva nimekirja seisuga 31.12.2024.

Järve vp põhivaradelt (ilma liitumistasude eest ja tagastamatu abi raames soetatud põhivarata) arvestatud regulatsiooniperioodi kapitalikulu (19,15 tuh €) põhjendatuse hindamisel lähtus Konkurentsiamet reguleeritava põhivara arvestusest (vt käesoleva otsuse Lisa).

Tabelist 11 selgub, et Silikaat arvestuse kohaselt (vt rida 1) on Järve vp soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks vajaliku reguleeritava põhivara soetusmaksumus regulatsiooniperioodi lõpul kokku 541,92 tuh € (vt ka otsuse Lisa). Järve vp-s kasutatavate kulunormide alusel kujuneb regulatsiooniperioodil Järve vp soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud põhivara kapitalikuluks 19,15 tuh € (vt rida 13, 14 ja 15; sh tootmisega seotud varad 15,12 tuh € ja jaotamise ja müügiga seotud varad 4,03 tuh €). Amortiseeritava vara keskmiseks kuluminormiks kujuneb 3,53% (vt rida 10; $19,15 \text{ tuh €} / \text{amortiseeritava põhivara soetusmaksumus } 541,92 \text{ tuh €} \times 100 = 3,53\%$), seejuures tootmisega seotud varade keskmiseks kuluminormiks 4,0% (vt rida 11) ja jaotamise ja müügiga seotud varade keskmiseks kuluminormiks 2,46% (vt rida 12). Seega amortiseerub kogu soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud põhivara keskmiselt 28,3 aastaga ($100/3,53=28,3$), seejuures tootmise vara 25 aastaga ($100 / 4,0 = 25$) ja jaotamise ja müügi vara 40,7 aastaga ($100 / 2,46 = 40,7$). Konkurentsiamet loeb Järve vp-s kujunenud reguleeritavate varade kuluminormid mõistlikeks, kuna need kajastavad õiglaselt ettevõtja soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seotud varade koosseisu ja tehnilist seisukorda.

Põhjendatud tulukus arvutatakse vastavalt valemile $PT = r_{px} RV$ (Metoodika punkt 7.2), seejuures reguleeritav vara $RV = RV_r + KK$ (Metoodika punkt 6.8) ning käibekapital KK on 5% regulatsiooniperioodi soojuse lubatud müügitulust.

Seega kujuneb põhjendatud tulukuse suurus arvutuslikult järgmiselt:

- 7,46% ($WACC$ tootmisele) $\times 13,91 \text{ tuh €}$ (reguleeritavate tootmise varade jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus; vt Tabel 11 rida 17) = 1,04 tuh €,
- 6,26% ($WACC$ jaotamisele ja müügile) $\times 24,16 \text{ tuh €}$ (reguleeritavate jaotamise ja müügi varade jääkmaksumus regulatsiooniperioodi lõpus; vt Tabel 11 rida 18) = 1,51 tuh €,
- 5% (käibekapitali määr) $\times 465,26 \text{ tuh €}$ (taotletav müügitulu; vt Tabel 11 rida 19) = 23,26 tuh €,
- 6,26% ($WACC$ jaotamisele ja müügile) $\times 23,26 \text{ tuh €}$ (käibekapital) = 1,46 tuh €,
- $PT = 1,04 \text{ tuh €} + 1,51 \text{ tuh €} + 1,46 \text{ tuh €} = 4,01 \text{ tuh €}$, mis vastab Hinnataotluses kajastatud põhjendatud tulukuse väärtusele (vt Tabel 1 ja Tabel 11 rida 24).

Lähtudes eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud kapitalikulu 19,15 tuh € ja põhjendatud tulukuse väärtust summas 4,01 tuh €.

6. LUBATUD MÜÜGITULU JA SOOJUSE PIIRHIND

Soojuse piirhinna kooskõlastamine otseselt reguleeritava tegevuse osas toimub lubatud müügitulu arvutamise alusel (Metoodika p 9). Lubatud müügitulu on ettevõtte reguleeritava tegevuse müügitulu regulatsiooniperioodil. Lubatud müügitulu arvutamisel võetakse arvesse Konkurentsiameti poolt aktsepteeritud ärikulud (muutuvkulud ja tegevuskulud) ilma põhivara kulumita, kapitalikulu ning põhjendatud tulukus. Lubatud müügitulu arvutatakse eraldi otseselt reguleeritavale tegevusele kulude jagamise teel alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 9.3):

$$T_{\text{lubatud}} = MK + TK + A + PT$$

kus:

T_{lubatud}	- lubatud müügitulu;
MK	- muutuvkulud;
TK	- tegevuskulud;
A	- kapitalikulu;
PT	- põhjendatud tulukus.

Soojuse piirhind kujuneb alljärgneva valemi alusel (Metoodika p 9.4):

$$h = T_{\text{lubatud}} / Q \quad (\text{€/MWh})$$

kus:

h	- soojuse piirhind regulatsiooniperioodil (€/MWh);
T_{lubatud}	- lubatud müügitulu;
Q	- soojuse müügiimaht regulatsiooniperioodil (MWh).

Silikaat Hinnataotlus lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga (466,18 tuh €) ja soojuse piirhinna (78,84 €/MWh) osas

Silikaat on Hinnataotluses prognoosinud regulatsiooniperioodiks Järve vp müügiimahtuks 5913 MWh ning lubatud müügitulu suuruseks koos järelevalvetasuga 466,18 tuh € sealhulgas:

Muutuvkulud	385,48 tuh €
Tegevuskulud	56,62 tuh €
Kapitalikulu	19,15 tuh €
Põhjendatud tulukus	4,01 tuh €
Lubatud müügitulu kokku	465,25 tuh €
Järelevalvetasu	0,93 tuh €
Lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga	466,18 tuh €

Lubatud müügitulu alusel on arvatud järelevalvetasu kulud 0,2% lubatud müügitulust summas 0,93 tuh € ($465,25 \text{ tuh €} \times 0,2\% = 0,93 \text{ tuh €}$) ehk lisanduv kulu müüdava soojuse hinnale 0,16 €/MWh ($0,93 \text{ tuh €} / 5913 \text{ MWh} \times 1000 = 0,16 \text{ €/MWh}$).

Prognoositud soojuse müügiimahu 5913 MWh korral kujuneb soojuse piirhinnaks koos järelevalvetasuga 78,84 €/MWh.

Nimetatud andmed on kajastatud käesoleva otsuse punktis 1.3 tabelis 1.

Konkurentsiameti seisukoht lubatud müügitulu ja soojuse piirhinna osas

Konkurentsiamet on pidanud põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3, 4 ja 5 toodud põhjendustel Silikaat Järve vp-le prognoositud müügiimahtu, trassikadu, soojuse tootmise kasutegurit, kütuse kogust, muutuvkulusid, tegevuskulusid ja reguleeritud vara, kapitalikulu ning põhjendatud tulukust.

Järelevalvetasu kohustus tuleneb KKütS § 1 lg 2¹ ning arvutatakse KonkS § 53¹ ja § 53² sätestatust lähtuvalt. KKütS § 1 lg 2¹ sätestab, et ettevõtja maksab järelevalvetasu KonkS-is sätestatud alusel ja korras. KonkS § 53¹ lg 4 kohaselt maksavad ettevõtjad, kelle teenuste hindasid ja tasusid kooskõlastab Konkurentsiamet, järelevalvetasu vastavalt iga võrgu- või tegevuspiirkonna kohta antud haldusaktis märgitud müügitulule vastavalt KonkS-i §-s 53² sätestatud järelevalvetasu määrale. KonkS § 53¹ lg 5 alusel loetakse eelnimetatud ettevõtjaks

muuhulgas võrguettevõtja ja soojuse tootja KKütS-i tähenduses, kellel on hinna koostööstamise kohustus. KonkS § 53² lg 1 järgi on KonkS § 53¹ lg 5 nimetatud rahastamiskohustusega ettevõtja järelevalvetasu määr 0,2 protsenti talle käesolevas haldusaktis märgitud müügitulust.

Käesoleva otsuse punktis 3.1. on Konkurentsiamet lugenud põhjendatuks Silikaat Järve vp regulatsiooniperioodiks prognoositud soojuse müüginahu 5913 MWh. Jagades lubatud müügitulu summas 465,25 tuh € soojuse müüginahuga 5913 MWh ning korrutades saadud jagatise 1000-ga (ühikute teisendamiseks), kujuneb võrgupiirkonna regulatsiooniperioodi müüdava soojuse piirhinnaks 78,68 €/MWh ($465,25 \text{ tuh } € / 5913 \text{ MWh} \times 1000 = 78,68 \text{ €/MWh}$). Lisades saadud hinnale eelnevalt arvatud järelevalvetasu müüginahu kohta 0,16 €/MWh, kujuneb müüdava soojuse piirhinnaks kokku 78,84 €/MWh ($78,68 + 0,16 = 78,84 \text{ €/MWh}$), mis vastab ettevõtja arvatud müüdava soojuse piirhinnale.

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp-le taotletud lubatud müügitulu koos järelevalvetasuga 466,18 tuh € ja müüdava soojuse piirhinda 78,84 €/MWh.

7. HINNAVALEM

Vastavalt KKütS § 9 lõike 10 alusel võib soojusettevõtja taotleda Konkurentsiametilt hinnavalemi koostööstamist kuni kolmeks aastaks. Hinnavalemit kasutatakse soojuse piirhinna koostööstamiseks soojusettevõtja taotlusel tema tegevusest sõltumatute ja soojuse hinda mõjutavate tegurite ilmnemisel. Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna koostööstamisel juhindub amet KKütS § 8 lõikest 3 ning Metoodikast (Metoodika p 10.2).

Soojusettevõtja jaoks tema tegevusest sõltumatuteks ja soojuse hinda mõjutavateks teguriteks loetakse kütuste (sh maagaas, puiduhake, põlevkiviõli, turvas), elektrienergia ja sisse ostetud soojuse hindade muutust (Metoodika p 10.3).

Silikaat peab Järve vp soojuse hinda mõjutavateks teguriteks maagaasi ja elektrienergia ostuhindade ning saastetasude muutumist.

Silikaat Hinnataotlus hinnavalemi osas

Hinnataotluse kohaselt soovib Silikaat Järve vp-le koostööstada alljärgneva **hinnavalemi kehtivusajaga kuni kolm aastat**:

$\text{hind}_{\text{soojus}} = 13,57 + 0,11637 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} + 12,56 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + 0,05716 \times \text{hind}_{\text{saastetasu}}$
järelevalvetasu (€/MWh)

milles:

tegur 13,57	kujuneb alljärgnevate kulude jagamisel	soojuse müüginahuga:
	soojuse müüginah	5913 MWh
	tuh €	€/MWh
	kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse kulud	0,46 0,08
	tegevuskulud	56,62 9,58
	kapitalikulu	19,15 3,24
	põhjendatud tulukus	4,01 0,68
	kokku	80,24 13,57

tegur 0,11637	kujuneb soojuse müügiks vajaliku maagaasi ostukoguse 688,10 tuh m ³ jagamisel müüdava soojuse kogusega 5913 MWh ehk $688,10 / 5913 = 0,11637$;
hind_{maagaas}	maagaasi ostuhind €/tuh m ³ (alumisel kütteväärtusel 9,69 MWh/tuh m ³ , sh võrguteenuse hind, varumaks ja aktsiis);
tegur 12,56	kujuneb soojuse tootmiseks kasutatava elektrienergia 74286 kWh jagamisel soojuse müügi kogusega 5913 MWh ehk $74286 / 5913 = 12,56$;
hind_{elekter}	elektrienergia keskmine ostuhind €/kWh (sh võrguteenus, aktsiis ja taastuvenergia tasu);
tegur 0,05716	kujuneb kütuste põletamisel tekkiva saasteainete heitkoguse 337,96 t ¹⁹ jagamisel soojuse müügi kogusega 5913 MWh ehk $337,96 / 5913 = 0,05716$;
hind_{saastetasud}	saastetasude keskmine hind €/t (arvutatakse saastetasude kulu jagamisel saasteainete heitkogusega)
järelevalvetasu	KonkS peatükk 7 ¹ , § 53 ¹ ja § 53 ² ; järelevalvetasu = lubatud müügitulu (€) × järelevalvetasu määr 0,2% / 100% / müügi kogus 5913 MWh (€/MWh).

Konkurentsiameti seisukoht hinnavalemi osas

Konkurentsiamet kooskõlastab üldjuhul hinnavalemi alljärgneval kujul (Metoodika punkt 10.6; ettevõtte võib esitada kooskõlastamiseks ka enda hinnavalemi):

$$h = \frac{kulud}{Q} + \frac{k_{kütus}}{Q} \times hind_{kütus} \quad [€/MWh],$$

kus:

- h - soojuse piirhind (€/MWh);
- kulud - vastavalt Konkurentsiameti otsuses kajastatud kulud, va kulud kütusele ja/või ostetavale soojusele;
- Q - soojuse müügi maht (vastavalt Konkurentsiameti otsusele);
- k_{kütus} - kütuse kogus (vastavalt Konkurentsiameti otsusele);
- hind_{kütus} - kütuse hind (vajadusel teisendatuna kütteväärtusele, mis on kajastatud Konkurentsiameti otsuses).

Konkurentsiamet on pidanud põhjendatuks käesoleva otsuse punktides 3.1 (müügi maht),

³ Silikaat rakendab CO₂ saastetasu arvutamisel metoodikat, mille kohaselt arvutatakse toodetud soojusele CO₂ saastetasu vaid sellele osale tarbijate köetavatele hoonetele, mis asuvad Silikaadi haldusterritooriumist väljaspool. Silikaadi andmetel moodustab selliste tarbijate köetavate hoonete soojuse tootmismahu osakaal kogu tootmismahust 25,0%. Heitkoguse arvutust vt otsuse p 4.1.3.

3.2 (trassikadu), 3.3 (soojuse tootmise kasutegur), 3.4 (kütuse primaarenergia kogus), 4.1 (muutuvkulud), 4.2 (tegevuskulud), 5.5 (reguleeritav vara), 5.6 (kapitalikulu ja põhjendatud tulukus) kajastatud näitajad ja hinnavalemit kujundavaid tegureid.

Lähtuvalt eeltoodust, peab Konkurentsiamet põhjendatuks Silikaat Järve vp-le taotletavat hinnavalemit kujul:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 13,57 + 0,11637 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} + 12,56 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + 0,05716 \times \text{hind}_{\text{saastetasu}} \\ \text{järelevalvetasu (€/MWh)}$$

8. KOKKUVÕTE JA SOOJUSE PIIRHINNA AVALIKUSTAMINE

Vastavalt KKütS § 9 lg 10 seisneb hinnavalemi kooskõlastamise tähendus selles, et kooskõlastatud hinnavalemi edaspidisel rakendamisel soojuse piirhinna kooskõlastamisel jäävad muutumatuks kõik soojuse piirhinna arvutamise aluseks olevad kulud, v.a kulud kütusele ja elektrienergiale. Muutuvaks teguriks on antud juhul maagaasi (sh võrguteenuse hind, varumaks ja aktsiis) ja elektrienergia (sh võrguteenuse hind, aktsiis ja taastuvenergia tasu) ning keskkonnatasude hinnad. Seega arvestab Silikaat Järve vp-le kooskõlastatav hinnavalem soojuse piirhinna arvutamiseks ainult kütuse (maagaas) ja elektrienergia hindadest ning saastetasude muutumisest tulenevaid kulude muutusi.

Konkurentsiamet on seisukohal, et Silikaat Hinnataotlusega Järve vp-le kooskõlastamiseks esitatud alljärgnev hinnavalem soojuse piirhinna arvutamiseks

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 13,57 + 0,11637 \times \text{hind}_{\text{maagaas}} + 12,56 \times \text{hind}_{\text{elekter}} + 0,05716 \times \text{hind}_{\text{saastetasu}} \\ \text{järelevalvetasu (€/MWh)}$$

on kulupõhine ning vastavuses KKütS § 9 lg 10 ja KKütS § 8 lg 3 toodud põhimõtetega, millega on tagatud:

- vajalike tegevuskulude, sealhulgas soojuse tootmiseks, jaotamiseks ja müügiks tehtavate kulutuste katmine;
- investeringud tegevus- ja arenduskohustuse täitmiseks;
- keskkonnanõuete täitmine;
- kvaliteedi- ja ohutusnõuete täitmine;
- põhjendatud tulukus.

KKütS § 1 lg 2 kohaselt peavad soojuse tootmise, jaotamise ja müügiga seonduvad tegevused olema koordineeritud ning vastama objektiivsuse, võrdse kohtlemise ja läbipaistvuse põhimõtetele, et tagada kindel, usaldusväärne, efektiivne, põhjendatud hinnaga ning keskkonnanõuetele ja tarbijate vajadustele vastav soojusvarustus.

Kontrollimaks Silikaat Hinnataotluses esitatud hinnavalemi õigsust, asendas Konkurentsiamet eelpooltoodud hinnavalemis tegurid „hind_{hakkpuut}“, „hind_{maagaas}“, „hind_{elekter}“, „hind_{saastetasu}“ ja järelevalvetasu vastavalt Hinnataotluses toodud maagaasi ostuhinnaga **531,00 €/tuh m³** (hinna põhjendatust käsitletud käesoleva otsuse punktis 4.1.1), elektrienergia ostuhinnaga **0,1486 €/kWh** (hinna põhjendatust käsitletud käesoleva otsuse punktis 4.1.2), alates 01.07.2024 kehtima hakkavate saastetasude keskmise hinnaga **25,42 €/t** (hinna põhjendatust käsitletud käesoleva otsuse punktis 4.1.3) ja järelevalvetasuga **0,16 €/MWh** (tasu kujunemist käsitletud käesoleva otsuse punktis 6), mille tulemusel kujuneb Järve vp soojuse piirhinnaks:

$$\text{hind}_{\text{soojus}} = 13,57 + 0,11637 \times 531,00 + 12,56 \times 0,1486 + 0,05716 \times 25,42 + 0,16 = \\ = 78,84 \text{ €/MWh,}$$

mis vastab ettevõtja Hinnataotluses taotletud Järve vp soojuse piirhinnale (vt tabel 1).

Konkurentsiamet juhib tähelepanu, et avaliku teabe seaduse § 28 lg 1 p 26 kohaselt on teabevaldaja kohustatud avalikustama andmed kaubaturul valitsevas seisundis olevate, eri- või ainuõigust või loomulikku monopoli omavate äriühingute hinnakujunduse kohta ning majandus- ja taristuministri 09.02.2016 määruse nr 14 „Kauba ja teenuse hinna avaldamise ja kauba hinna alandamisest teavitamise nõuded“ § 7 lg 1 kohaselt peab pakutavate teenuste hinnakiri või teenuse hinna arvutamise aluseid kirjeldav muu dokument olema välja pandud teenuse osutamise kohas või kaupleja tegevuskohas, samuti kaupleja veebilehel selliselt, et see oleks tarbijale märgatav. Tulenevalt eeltoodust peab soojusettevõtja avalikustama kõik rakendatavad soojuse müügihinnad (soovitavalt internetikeskkonnas).

Lähtudes eeltoodust ning juhindudes KKütS § 1 lg 2, § 1 lg 2¹, § 8 lg 3, § 9 lg 1 p 1, § 9 lg 10, §28, KonkS § 53¹ ja § 53² ja Metoodikast

otsustan:

1) Kooskõlastada 22.05.2024 esitatud taotluse alusel Silikaat AS Järve võrgupiirkonnale alljärgnev hinnavalem:

hind_{soojus} = 13,57 + 0,11637 × hind_{maagaas} + 12,56 × hind_{elekter} + 0,05716 × hind_{saastetasu}
järelevalvetasu (€/MWh)

milles:

tegur 13,57 kujuneb alljärgnevate kulude jagamisel soojuse müügi mahuga:

soojuse müügi maht	5913	MWh
	tuh €	€/MWh
kemikaalide, vee- ja kanalisatsiooniteenuse kulud	0,46	0,08
tegevuskulud	56,62	9,58
kapitalikulu	19,15	3,24
põhjendatud tulukus	4,01	0,68
kokku	80,24	13,57

tegur 0,11637 kujuneb soojuse müügiks vajaliku maagaasi ostukoguse 688,10 tuh m³ jagamisel müüdava soojuse kogusega 5913 MWh ehk 688,10 / 5913 = 0,11637;

hind_{maagaas} maagaasi ostuhind €/tuh m³ (alumisel kütteväärtusel 9,69 MWh/tuh m³, sh võrguteenuse hind, varumaks ja aktsiis);

tegur 12,56 kujuneb soojuse tootmiseks kasutatava elektrienergia 74286 kWh jagamisel soojuse müügi kogusega 5913 MWh ehk 74286 / 5913 = 12,56;

hind_{elekter} elektrienergia keskmine ostuhind €/kWh (sh võrguteenus, aktsiis ja taastuvenergia tasu);

kujuneb kütuste põletamisel tekkiva saasteainete heitkoguse 337,96 t²⁰ jagamisel soojuse müügi kogusega 5913 MWh ehk $337,96 / 5913 = 0,05716$;

tegur 0,05716 saastetasude keskmine hind €/t (arvutatakse saastetasude kulu jagamisel saasteainete heitkogusega)

hind saastetasud

järelevalvetasu KonkS peatükk 7¹, § 53¹ ja § 53²; järelevalvetasu = lubatud müügitulu (€) × järelevalvetasu määr 0,2% / 100% / müügi kogus 5913 MWh (€/MWh).

- 2) Lähtuvalt KKütS § 9 lg 10 ja ettevõtja taotlusest **kehtib Silikaat AS Järve võrgupiirkonnale** Konkurentsiameti käesoleva otsusega **kooskõlastatud hinnavalem kuni 23.05.2027.**
- 3) Kooskõlastada 22.05.2024 esitatud taotluse alusel **Silikaat AS Järve võrgupiirkonnale** hinnavalemi alusel arvutatud **müüdava soojuse piirhind 78,84 €/MWh.**
- 4) Tulenevalt KKütS § 9 lg 9¹ on ettevõtja kohustatud jälgima oma tegevusest sõltumatuid asjaolusid (sh kütuse ja elektrienergia ostuhindasid), mis mõjutavad soojuse hinda tarbijale, ja esitama Konkurentsiametile uue soojuse piirhinna kooskõlastamise taotluse hiljemalt 30 päeva jooksul, arvates asjaolu ilmnemisest, mis võib vähendada soojuse hinda tarbijale enam kui viie protsendi võrra.
- 5) Tulenevalt KKütS § 1 lg 2 ja § 8 lg 3 sätestatust peab soojuse piirhind olema põhjendatult kulupõhine, mistõttu **kütuse ja elektrienergia ostuhinna ning saastetasude alanemise korral peab alanema ka müüdava soojuse piirhind.**
- 6) **Regulatsiooniperioodil (12 kuud) rakendatud soojuse müügi hindade põhjendatuse kontrollimiseks ja asjakohase järelevalve teostamiseks** (tulenevalt KKütS § 28 ja § 29 ning HMS § 38 lg 1) **peab ettevõtja esitama Konkurentsiameti nõudmisel aruande, milles on kajastatud andmed kütuste ostuhindade ja rakendatud soojuse müügi hindade kohta kalendrikuude kaupa vastavalt Metoodika lisas 1 toodud vormile** (Metoodika p 10.12, Metoodika lisa 1).
- 7) Hinnavalemit mõjutavate hinnakomponentide (soojuse müügi maht, trassikadu, soojuse tootmise kasutegur, soojuse tootmiseks kasutatava kütuse liigi ning kulude) muutumisel tuleb ettevõtjal esitada viivitamatult taotlus uue hinnavalemi kooskõlastamiseks.
- 8) Hinnavalemi alusel soojuse piirhinna kooskõlastamiseks vajalike andmete esitamisel juhinduda Konkurentsiameti poolt välja töötatud ja ameti veebilehel (www.konkurentsiamet.ee) avaldatud metoodikast “Soojuse piirhinna kooskõlastamise põhimõtted”.

³ Silikaat rakendab CO₂ saastetasu arvutamisel metoodikat, mille kohaselt arvutatakse toodetud soojusele CO₂ saastetasu vaid sellele osale tarbijate köetavatele hoonetele, mis asuvad Silikaadi haldusterritooriumist väljaspool. Silikaadi andmetel moodustab selliste tarbijate köetavate hoonete soojuse tootmismahu osakaal kogu tootmismahust 25,0%. Heitkoguse arvutust vt otsuse p 4.1.3.

Käesoleva otsusega mittenõustumisel on Silikaat AS-l õigus esitada 30 päeva jooksul arvates käesoleva otsuse teatavaks tegemisest vaie Konkurentsiametile või kaebus otsuse tühistamiseks Tallinna Halduskohtule.

(allkirjastatud digitaalselt)

Mare Karotamm
hinnaregulatsiooni osakonnajuhataja asetäitja

Lisa Silikaat AS Järve võrgupiirkonna põhivarade loetelu, kapitalikulu ja reguleeritud varade jääkmaksumuse arvestus

Rea nr	Nimetus	Soetusaeg	Soetus- maksumus	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames	Netosoetus- maksumus	Kulumi- norm	Akumuleeritud kulum	Jääk- maksumus	Kapitalikulu	Jääk- maksumus perioodi lõpus
									majandusaasta	
									2024	
		dd.MM.yyyy	€	€	€	%	€	€	€	€
S.1	Kokku maa	x	0,00	0,00	0,00	x		0,00	x	0,00
2	Katlamajad ja -seadmed									
2.1	Katlamaja	31.03.1997	322 363,55		322 363,55	4,00%	304 134,85	18 228,70	12 894,54	5 334,16
2.2	Katlamaja juurdeehitus	30.08.2008	52 338,46		52 338,46	4,00%	44 488,75	7 849,71	2 093,54	5 756,17
2.3	Katlamaja veepehmendussüsteem	31.03.2021	3 325,00		3 325,00	4,00%	376,83	2 948,17	133,00	2 815,17
S.2	Soojuse tootmise põhivarad kokku (sh maa)	x	378 027,01	0,00	378 027,01	x	349 000,43	29 026,58	15 121,08	13 905,50
S.3	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara		x				0,00			0,00
S.4	Soojuse tootmise reguleeritav põhivara		378 027,01	x			349 000,43	29 026,58	15 121,08	13 905,50
3	Soojusvõrgud, rajatised									
3.1	Soojustrass	31.12.1980	157 596,79		157 596,79	2,46%	135 042,83	22 553,96	3 873,73	18 680,23
3.2	Soojustrass lisa	1.09.2020	6 299,35		6 299,35	2,46%	667,79	5 631,56	154,84	5 476,72
4	Soojuse jaotamise ja müügi põhivarad, -seadmed									
S.5	Soojuse jaotamise ja müügi põhivarad kokku	x	163 896,14	0,00	163 896,14	x	135 710,62	28 185,52	4 028,57	24 156,95
S.6	sh liitumistasude ja tagastamatu abi raames (sh sihtfinantseerimise teel) soetatud põhivara		x				0,00			0,00
S.7	Soojuse jaotamise ja müügi reguleeritav põhivara		163 896,14	x			135 710,62	28 185,52	4 028,57	24 156,95
S.8	Reguleeritav põhivara kokku (S.4 + S.7)	x	541 923,15	x			484 711,05	57 212,10	19 149,65	38 062,45